

**Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Gorzowie Wielkopolskim**

**Informacja
o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
powiatu gorzowskiego
w 2024 roku**

Gorzów Wielkopolski, luty 2025 rok

Spis treści		strona
Wstęp		3
1	Sytuacja epidemiologiczna	4
2	Warunki zdrowotne środowiska bytowania mieszkańców	18
3	Stan higieniczno-sanitarny obiektów żywnościowo-żywnościowych	28
4	Warunki higieniczno-sanitarne środowiska pracy, nadzór nad środkami zastępczymi	36
5	Stan higieniczno- sanitarny w placówkach wychowania i nauczania	42
6	Działalność w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego	51
7	Działalność w zakresie Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia	55

WSTĘP

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. jest powołany do realizacji zadań w zakresie zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami: higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych, higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne celem ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. wykonuje zadania określone w ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 416), które polegają na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzeniu działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także na prowadzeniu działalności oświatowo-zdrowotnej. Nadzór sanitarny w powiecie gorzowskim jest prowadzony na obszarze o powierzchni 1 214 km², który zamieszkuje ogółem około 71 tysięcy osób. W powiecie gorzowskim znajdują się centra handlowe, supermarkety, restauracje, hotele, liczne placówki oświatowe, szpital, inne podmioty wykonujące działalność leczniczą, zakłady pracy, a także dworce: kolejowy i autobusowy. Niniejszy raport odzwierciedla zakres i rodzaj zadań podejmowanych w celu zapewnienia bezpieczeństwa sanitarnego wszystkim mieszkańcom naszego powiatu.

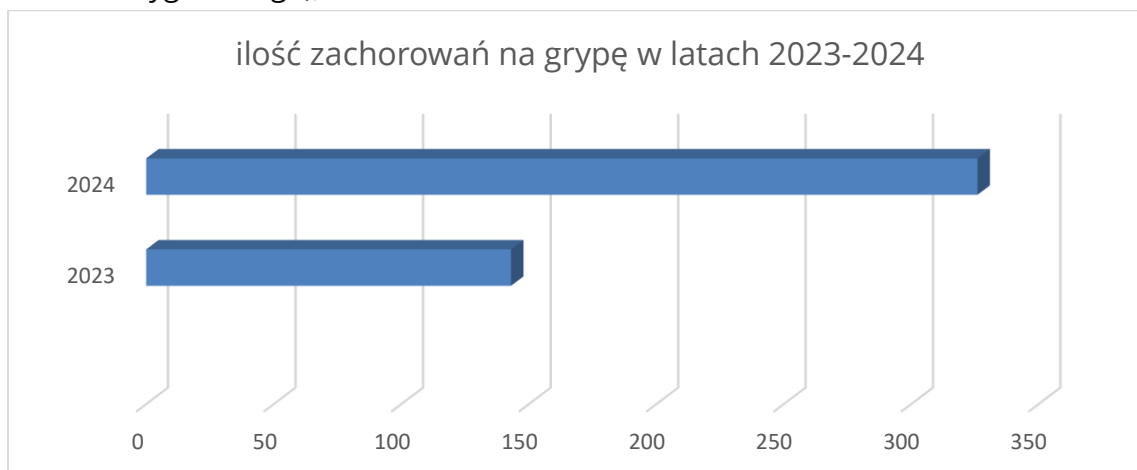
1. Sytuacja epidemiologiczna

Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych w 2024 r. na terenie powiatu gorzowskiego charakteryzowała się wzrostem zachorowań na gripę, szkarlatynę, krztusiec, zakażeń wirusem RSV oraz bakteryjnych i wirusowych zakażeń jelitowych. Nastąpił spadek zachorowań na ospę, inwazyjnych chorób wywołanych przez *Streptococcus pyogenes*, zakażeń HIV. Zakażenia wirusem SARS-CoV-2 utrzymują się na podobnym poziomie jak w roku ubiegłym.

1.1. Choroby zakaźne

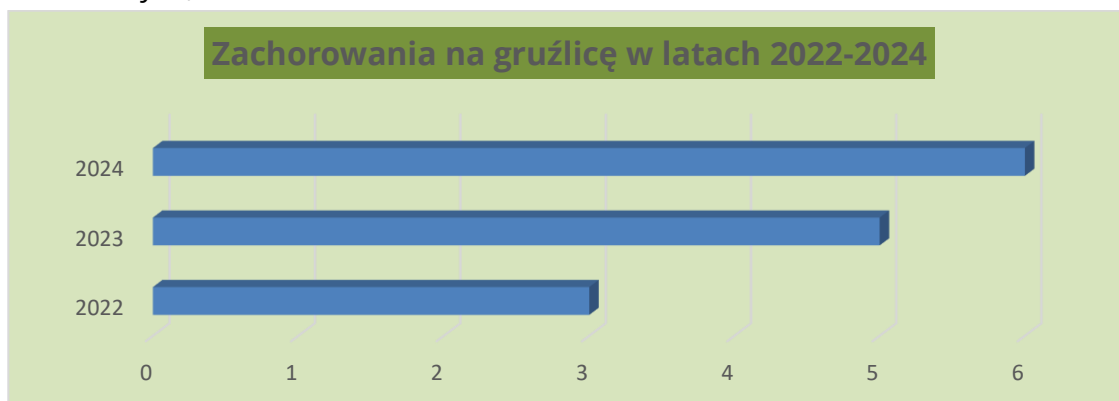
W 2024 r. w zakresie chorób zakaźnych odnotowano wzrost:

- **zachorowań na gripę** - zarejestrowano 326 przypadków, w tym 10 przypadków potwierdzono badaniem laboratoryjnym, a 316 wynikiem szybkiego testu antygenowego (2023 r. - 143, w tym 29 przypadków potwierdzono badaniem laboratoryjnym, a 114 wynikiem szybkiego testu antygenowego);

- **zakażeń wirusem RSV** - zarejestrowano 79 (2023 r. - 56);
- **zachorowań na krztusiec** - zarejestrowano 24 przypadki (2023 r. i 2022 r. - nie rejestrowano zachorowań);
- **zachorowań na szkarlatynę** - zarejestrowano 79 przypadków (2023 r. - 59, 2022 r. - 10);
- **bakteryjnych zakażeń pokarmowych** - zarejestrowano 36 przypadków, wywołanych m.in. przez: *E. coli*, *Campylobacter*, *Yersinia enterocolitica*, *Clostridioides difficile* (2023 r. - 17, 2022 - 11);
- **liczby nosicieli pałeczek *Salmonella***: zarejestrowano 9 przypadków bezobjawowego nosicielstwa (2023 r. - 1, 2022 r. - 1);
- **inwazyjnej choroby wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae*** - zarejestrowano 8 zachorowań (2023 r. - 4, 2022 r. - 5);
- **wirusowych zakażeń jelitowych** - zarejestrowano 40 zachorowań, w tym 17 dotyczyło dzieci do lat 2, zachorowania zostały wywołane m.in. przez: rotawirusy, norowirusy, adenowirusy (2023 r. - 22, 2022 r. - 91);

- **zachorowań na tularamię** – zarejestrowano 2 zachorowania (2023 r. i 2022 r. – nie rejestrowano zachorowań);
- **zachorowania na gruźlicę** – zarejestrowano 6 przypadków gruźlicy (2023 r. – 5, 2022 r. – 3). O kontakcie z chorym na gruźlicę prątkującą informowano właściwych lekarzy POZ w celu objęcia nadzorem epidemiologicznym osób narażonych;

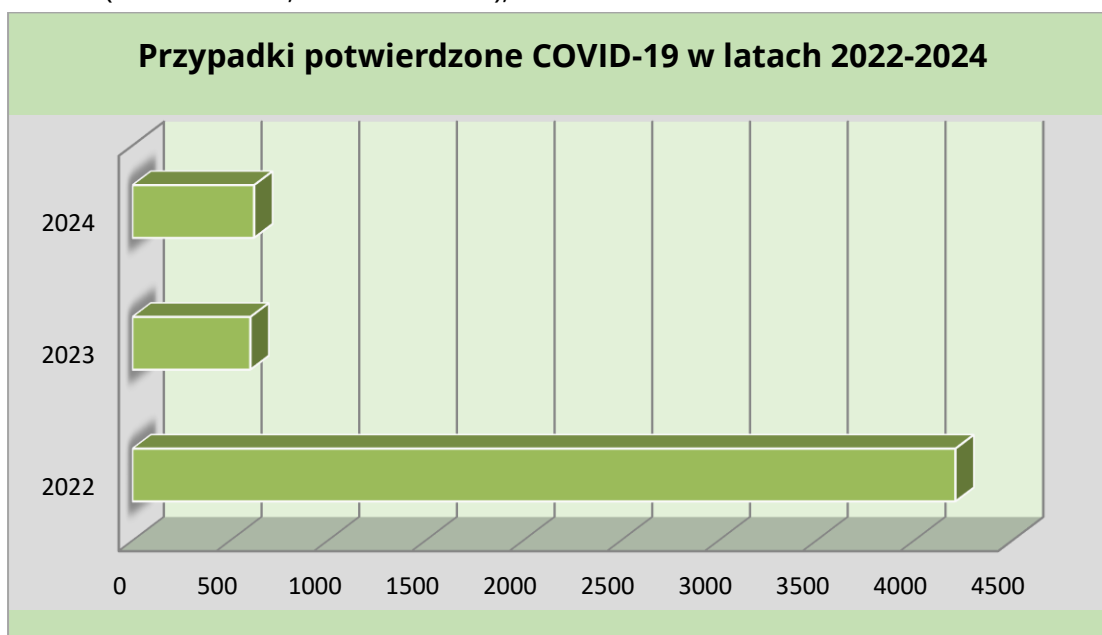

Zachorowania utrzymujące się na podobnym poziomie:

- zachorowania na **boreliozę** - zarejestrowano 28 przypadków (2023 r. – 27, 2022 r. – 18);
- **styczność i narażenie na wściekliznę / kwalifikacja do szczepień** - zakwalifikowano 12 osób do szczepień p/wściekliznie w wyniku pokąsania przez zwierzęta (2023 r. – 14, 2022 – 7);
- **inne zakażenia pozajelitowe wywołane pałeczkami Salmonella** – wykazano 1 przypadek (2023 r. – 1, 2022 r. – nie zarejestrowano zachorowań);
- **zachorowania na WZW typ C** - zarejestrowano 6 przypadków (2023 r. – 7, 2022 r. – 7). Z uwagi na brak metod zapobiegania zakażeniom HCV w drodze szczepień ochronnych, szerzeniu się zachorowań na WZW typu C można zapobiec jedynie w drodze działań nieswoistych polegających na wdrażaniu i utrzymywaniu wysokich standardów higieniczno-sanitarnych związanych z wykonywaniem świadczeń zdrowotnych oraz zabiegów o charakterze niemedyce, przebiegających z naruszeniem ciągłości tkanek (np. wykonywanie tatuaży). Prowadzono działania zmierzające do wyegzekwowania poprawy warunków higieny w placówkach medycznych i zakładach fryzjersko-kosmetycznych;
- **zachorowania na WZW typ B** - zarejestrowano 3 przypadki (2023 r. – 4, 2024 r. -4);
- **zachorowania na świnkę** - zarejestrowano 2 przypadki (2023 r. -1, w 2022 r. – 2);
- **zachorowania na choroby przenoszone drogą płciową** - zarejestrowano

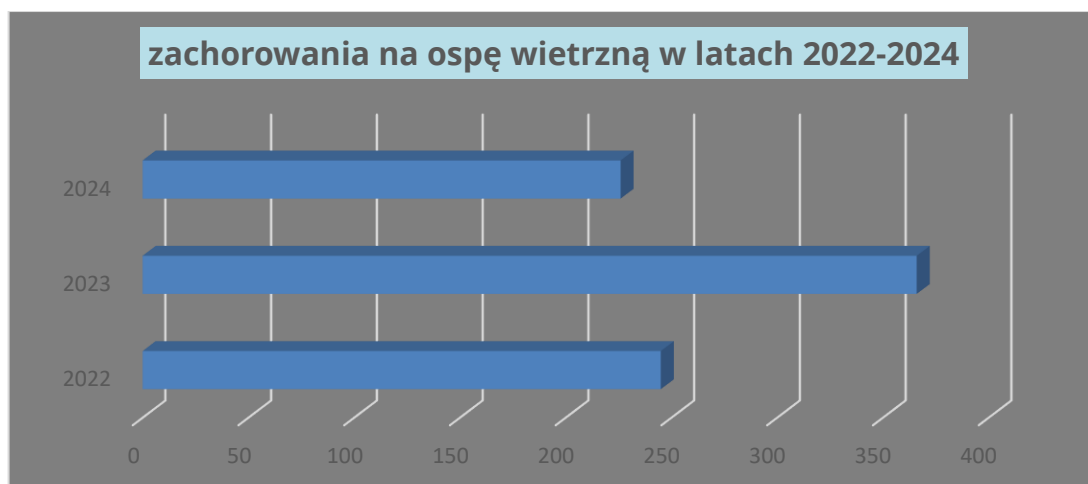
4 przypadki kiły (2023 r. – 3, 2022 r. – 2), zarejestrowano 3 przypadki rzeżączki (2022 r.- nie zarejestrowano przypadków, 2022 r. - 1), nie zarejestrowano przypadków chorób wywołanych przez Chlamydie (2023 r.- 2, 2022 – 1);

- **zachorowania na inwazyjną chorobę meningokokową** - zarejestrowano 1 przypadek sepsy. Osoby z kontaktu objęto nadzorem epidemiologicznym, otrzymały chemioprophylaktykę zaleconą przez lekarzy POZ (2023 r. – nie rejestrowano zachorowań, 2022 r. –1);
- **listeriozy** - zarejestrowano 3 przypadki (2023 r. – 3, 2022 r.- nie rejestrowano zachorowań);
- **zakażenia wirusem SARS-CoV-2** - zarejestrowano 623 przypadki potwierdzone (2023 r. – 604, 2022 r. – 4212);

W zakresie chorób zakaźnych odnotowano spadek:

- **zachorowań na ospę wietrzną** - zarejestrowano 226 zachorowań (2023 r. – 366, 2022 r. – 245);

- **zachorowań na inwazyjną chorobę wywołaną przez *Streptococcus pyogenes***. Zarejestrowano 7 przypadków, zachorowania wystąpiły pod postacią róży, posocznicy oraz zespołu wstrząsu toksycznego (w 2023 r. – 15, w 2022 r. – 7);
- **nowo wykrytych zakażeń wirusem HIV** – zarejestrowano 1 przypadek zakażenia wirusem HIV (w 2023 r.- 4, w 2022 r. – 8). Nie odnotowano zachorowań na AIDS (2023 r. i 2022 r. - nie rejestrowano zachorowań);
- **zachorowań na gardiozę** - zarejestrowano 1 przypadek (2023 r. -3, 2022 r. – nie rejestrowano zachorowań).
- **zatruc pokarmowych – wywołanych przez pałeczki *Salmonella*** - zarejestrowano 8 przypadków (2023 r. - 13, 2022 r. – 6); działania p/epidemiczne podejmowane po powzięciu informacji o zatruciu pałeczkami *Salmonella* polegały m.in. na wnikliwym wywiadzie w celu ustalenia źródła zakażenia, edukacji zdrowotnej, do czasu uzyskania ujemnych wyników badań nad osobami zakażonymi prowadzony był nadzór epidemiologiczny;

1.1.1. Ogniska chorób wywołanych przez drobnoustroje przenoszone drogą fekalno-oralną oraz pokarmową.

W 2024 r. zarejestrowano 4 ogniska epidemiczne chorób przenoszonych drogą pokarmową:

- ognisko domowe zbiorowego zatrucia pokarmowego wywołane przez *Campylobacter*, podczas wywiadu epidemiologicznego nie ustalono możliwego źródła zakażenia. Objawy chorobowe wystąpiły u dwójki rodzeństwa,
- ognisko domowe zbiorowego zatrucia pokarmowego wywołane przez Norowirus, podczas wywiadu epidemiologicznego nie ustalono możliwego źródła zakażenia. Objawy chorobowe wystąpiły u dwóch chłopców,
- ognisko zbiorowego zatrucia pokarmowego wśród przedszkolaków z Przedszkola w Wawrowie, czynnikiem etiologicznym ogniska były Norowirusy, dodatkowym czynnikiem *Escherischia coli*,
- ognisko zbiorowego zatrucia pokarmowego wywołanego przez wirus WZW A. Zachorowało dwoje dzieci z Przedszkola w Baczynie. W przedszkolu przeprowadzono kontrolę interwencyjną wraz z działaniami edukacyjnymi dotyczącymi przestrzegania zasad higieny oraz prowadzenia procesów dezynfekcji, objęto nadzorem osoby z kontaktu w tym rodzinę chorego, dzieci ze wszystkich grup oraz personel przedszkola.

W związku ze zgłoszeniem wyników 2 kolejnych osób (dwoje dzieci z kontaktu z sąsiedztwa) przeprowadzono dochodzenie epidemiologiczne oraz przeprowadzono kontrole z działaniami edukacyjnymi w placówkach oświatowych, do których uczęszczają dzieci, tj. Przedszkolu Miejskim nr 10 przy ul. Lelewela 1 w Gorzowie Wielkopolskim oraz w Szkole Podstawowej nr 11 przy ul. Stanisławskiego 2 w Gorzowie Wielkopolskim. Kolejne zachorowanie wystąpiło u członka rodziny osoby chorej.

Za pośrednictwem Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wielkopolskim pozyskano preparaty szczepionkowe przeciw WZW typu A z Centralnej Bazy Rezerw w celu zaszczepienia dzieci z kontaktu. Nadzory nad osobami z kontaktu są na bieżąco przekazywane są do lekarzy POZ.

Ze względu na rozwojową sytuację w ognisku nie zostało ono zakończone w 2024 roku.

1.1.2. Ogniska zakażeń szpitalnych

Zarejestrowano 2 ogniska epidemiczne, które wystąpiły w Nowym Szpitalu w Kostrzynie nad Odrą przy ul. Narutowicza 6, wywołane przez *Klebsiella pneumoniae* NDM. Ogniska wywołane przez bakterię KP NDM zostały zgłoszone jako przypadki kolonizacji ze względu na prowadzenie czynnego nadzoru nad osobami zakażonymi tym patogenem. Bakteria ta charakteryzuje się odpornością

na antybiotyki i wysoką śmiertelnością wśród zakażonych osób. Ogniska zostały wygaszone.

2. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

Na terenie powiatu gorzowskiego w 2024 roku objęto nadzorem 73 podmioty wykonujące działalność leczniczą, w tym 1 podmiot udzielający stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne (szpital), 32 podmioty ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych (przychodnie, poradnie), 3 zakłady badań diagnostycznych i medycznych laboratoriów diagnostycznych, zakłady rehabilitacji leczniczej oraz obiekty prowadzące działalność leczniczą w ramach praktyki zawodowej.

W roku sprawozdawczym stan podmiotów leczniczych funkcjonujących na terenie powiatu gorzowskiego w zakresie stanu sanitarno – higienicznego w większości placówek nie budził zastrzeżeń. Do procesów dezynfekcji stosowano preparaty, które posiadały wpis do rejestru prowadzonego przez Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych oraz znak zgodności CE. Stanowiska do mycia i dezynfekcji rąk w większości wyposażone były w umywalkę z baterią z ciepłą i zimną wodą, dozownik z mydłem, dozownik z preparatem dezynfekcyjnym, pojemnik z ręcznikami jednorazowego użycia, pojemnik z przykryciem uruchamiany bez kontaktu z dłonią na zużyte ręczniki. We wszystkich gabinetach, w których znajdują się stanowiska sterylizacji gabinetowej zachowano ciąg technologiczny. Podmioty sterylizują materiał na własne potrzeby w autoklawach parowych, zgodnie z obowiązującymi parametrami oraz procedurami danej placówki. Na przeprowadzanych kontrolach wydawano zalecenia dotyczące zwiększenia częstotliwości przeprowadzania kontroli biologicznej procesów sterylizacji oraz przeprowadzania procesów sterylizacji z zastosowaniem wskaźnika chemicznego V typu zintegrowanego lub VI typu emulacyjnego umieszczanego w pakiecie reprezentatywnym oraz wykonywania testu Bowie – Dicka przed rozpoczęciem pracy autoklawu w danym dniu roboczym.

W podmiotach leczniczych przeprowadzano działanie edukacyjno - kontrolne dotyczące zasad postępowania z odpadami medycznymi wytwarzanymi podczas wykonywania świadczeń medycznych na rzecz pacjentów w celu wyeliminowania przypadków błędów kwalifikacji odpadów, a także zapobieżenia mieszania odpadów różnych rodzajów, co przyczynia się do racjonalizacji ilości wytwarzanych odpadów i zapewni bezpieczeństwo pracownikom, oraz występowania bakterii Legionella w instalacjach wodnych stanowiące zagrożenie zdrowotne dla pacjentów i danego podmiotu. Przekazywano do wykorzystania materiały z informacjami dot. zapobiegania występowania bakterii Legionella.

Na podstawie wyników kontroli przeprowadzonych w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w placówkach powiatu gorzowskiego stan podmiotów leczniczych pod względem sanitarno-technicznym uległ poprawie.

Przeprowadzone remonty i modernizacje obiektów oraz zakup nowego sprzętu przyczyniły się do poprawy funkcjonalności i poziomu świadczonych usług medycznych.

2.1 Interwencje

W 2024 r. wpłynęły 2 interwencje. Pierwsza interwencja zgłoszona została przez osobę prywatną i dotyczyła niestosowania przez pracowników medycznych procedur w zakresie ochrony osobistej oraz nie przeprowadzania procesów dezynfekcji sprzętu używanego do badań diagnostycznych po każdym pacjencie przyjmowanym w gabinecie diagnostyczno-zabiegowym. Po przeprowadzeniu kontroli placówki przez przedstawicieli Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wielkopolskim, zgłoszoną interwencję rozpatrzono jako niezasadną. Druga interwencja dotyczyła przekroczenia temperatury w urządzeniu chłodniczym ze szczepionkami, co skutkowało przerwaniem łańcucha chłodniczego. Po przeprowadzeniu kontroli wydano zalecenie dostarczenia decyzji Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w przedmiotowej sprawie do siedziby Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wielkopolskim, a w przypadku utracenia przez preparaty szczepionkowe właściwości leczniczych dostarczenie również dokumentu potwierdzającego ich utylizację. Zgłoszoną interwencję rozpatrzono jako zasadną.

2.2 Działalność kontrolno-represyjna

W 2024 r. w ramach nadzoru sanitarnego nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą przeprowadzono 72 kontrole, w tym 15 kontroli Nowego Szpitala w Kostrzynie nad Odrą Sp. z o.o. Przeprowadzone kontrole w Nowym Szpitalu w Kostrzynie nad Odrą Sp. z o.o. dotyczyły oceny działalności Zespołu i Komitetu ds. Zakażeń Szpitalnych oraz oceny działań realizowanych we wszystkich obszarach funkcjonowania jednostki obejmujących bezpieczeństwo sanitarne pacjentów i personelu. Ogólna ocena stanu sanitarnego pozostałych skontrolowanych placówek prowadzących działalność leczniczą była zbliżona do stwierdzonej w roku 2023, tj. kontrole nie wykazały rażących nieprawidłowości w bieżącym stanie sanitarnym, natomiast drobne uchybienia były korygowane doraźnie w trakcie kontroli. W dwóch przypadkach nałożono mandaty karne na osoby odpowiedzialne za przestrzeganie wymagań.

Wydano łącznie:

- 26 decyzji administracyjnych, w tym: 4 nakazującą usunięcie nieprawidłowości,
11 prolongat, 5 wygaszających wykonanie obowiązków, 6 decyzji rachunkowych;
- nałożono 2 mandaty karne w kwocie 200 zł za nieprawidłową gospodarkę

- odpadami medycznymi;
- wydano 1 opinię sanitarną dotyczącą wymagań sanitarno-higienicznych pomieszczeń do przechowywania zwłok.

3. Szczepienia ochronne

Obowiązek wykonania szczepień ochronnych wynika z ustawy z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 924 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2023 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2077 ze zm.). Uzupełnieniem wymienionych regulacji prawnych jest Program Szczepień Ochronnych (PSO) na dany rok, ogłaszany corocznie przez Głównego Inspektora Sanitarnego w drodze komunikatu. Jest on przeznaczony głównie dla lekarzy i pielęgniarek będących realizatorami obowiązkowych szczepień ochronnych, zawierający informacje oraz wytyczne na temat sposobu realizacji obowiązku szczepień ochronnych zgodne z aktualną wiedzą medyczną.

3.1. Nadzór nad szczepieniami

W 2024 roku pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wielkopolskim na terenie powiatu gorzowskiego znajdowało się 15 punktów szczepień realizujących swoje zadania w 14 podmiotach leczniczych, w których świadczone były usługi medyczne w zakresie szczepień ochronnych w ramach PSO.

W związku z prowadzonym nadzorem przeprowadzono 15 kontroli z planu oraz 1 interwencyjną z uwagi na przerwanie łańcucha chłodniczego przechowywanych preparatów szczepionkowych.

Kontrole przeprowadzane były w zakresie oceny:

- prawidłowości realizowania Programu Szczepień Ochronnych,
- gospodarki szczepionkami zakupionymi przez Ministra Zdrowia przeznaczonymi do obowiązkowych szczepień ochronnych, w tym analizy przychodu i rozchodu szczepionek również pod kątem dat ważności i serii,
- prawidłowości przechowywania szczepionek, w tym prowadzonego monitoringu temperatury w urządzeniach chłodniczych, a także dokumentacji potwierdzającej sprawność urządzeń chłodniczych oraz rejestrujących temperaturę,
- prowadzenia dokumentacji dot. szczepień, w tym niepożądanych odczynów poszczepiennych,
- procedur dotyczących postępowania z preparatami szczepionkowymi m.in. na wypadek awarii urządzenia chłodniczego przeznaczonego do przechowywania szczepionek lub braku dostawy prądu, a także w przypadku przerwania łańcucha chłodniczego,

- bieżącego stanu sanitarno-higienicznego gabinetów szczepień.

Podczas przeprowadzonych kontroli w 2024 roku nie stwierdzono nieprawidłowości w ocenianym zakresie. Wydawane były natomiast doraźne zalecenia, uwagi oraz wnioski dotyczące przede wszystkim przedłożenia brakujących dokumentów lub uzupełnienia ich o niezbędne informacje, w tym uzupełnienie/uaktualnienie procedur.

Ponadto każdorazowo podczas kontroli dokonywano analizy uodpornienia dzieci i młodzieży przeciwko wybranym chorobom zakaźnym w wybranych rocznikach objętych kalendarzem szczepień na podstawie sprawozdań składanych przez placówki do tut. organu oraz na podstawie kart uodpornienia znajdujących się w posiadaniu placówki. Wzmocniono również nadzór nad szczepieniami dzieci i młodzieży poprzez identyfikowanie działań mających na celu poprawę wyszczepialności.

Zwracano szczególną uwagę personelowi placówek na edukację rodziców w zakresie realizacji programu szczepień ochronnych jako elementu zapobiegania chorobom zakaźnym gdyż rezygnacja ze szczepień może powodować skutki społeczne związane z ciężkimi zdrowotnymi następstwami chorób zakaźnych.

Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wielkopolskim podczas kontroli każdorazowo omawiali procedurę postępowania z preparatami szczepionkowymi na wypadek awarii urządzenia chłodniczego przeznaczonego do przechowywania preparatów szczepionkowych oraz braku dostawy prądu.

W opisywanym roku sprawozdawczym doszło do przerywania łańcucha chłodniczego przechowywanych preparatów szczepionkowych w jednym podmiocie leczniczym na terenie Kostrzyna nad Odrą, do którego doszło w wyniku awarii sieci i braku dostawy energii elektrycznej do placówki, co skutkowało wyłączeniem lodówki z preparatami szczepionkowymi oraz przzerwaniem łańcucha chłodniczego. Z uwagi na wątpliwości co do zachowania właściwości leczniczych przedmiotowych preparatów szczepionkowych decyzją Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Gorzowie Wielkopolskim zostały zutylizowane.

Ponadto przedstawiciele tut. organu przygotowywali i realizowali zamówienia na preparaty szczepionkowe służące do wykonania PSO na terenie powiatu gorzowskiego, a także nadzorowali przechowywanie i dystrybucję preparatów szczepionkowych dla podmiotów leczniczych w magazynie preparatów szczepionkowych w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wielkopolskim.

W omawianym okresie kontynuowano rozpoczęty w czerwcu 2023 roku program szczepień zalecanych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV), do realizacji którego od 1 września 2024 roku zobowiązano wszystkie podmioty POZ realizujące

szczepienia ochronne. Programem objęte były osoby po ukończeniu 9 roku życia do ukończenia 14 roku życia zarówno dziewczęta jak i chłopcy. Ponadto od 1 września 2024 roku rozszerzono wykonywanie szczepień na teren szkół za zgodą dyrektora placówki oświatowej, które świadczone były przez zespoły POZ.

Od 15 października 2024 roku programem zalecanych szczepień ochronnych przeciw krztuścowi, dla których zakup szczepionek został sfinansowany przez ministra właściwego do spraw zdrowia, zostały objęte kobiety w ciąży (od 27 do 36 tygodnia ciąży). Szczepienia realizowane były nieodpłatnie przez placówki podstawowej opieki zdrowotnej dla tych pacjentek, którym udzielają świadczeń, zgodnie ze złożoną przez nie deklaracją wyboru świadczeniodawcy.

Ponadto w 2024 roku uwolniono z rezerw przeciwepidemicznych szczepionki, które przekazano nieodpłatnie punktom szczepień do realizacji szczepień osób zaangażowanych w usuwaniu skutków powodzi oraz dzieci w związku z kontaktem z osobą zakażoną WZW A.

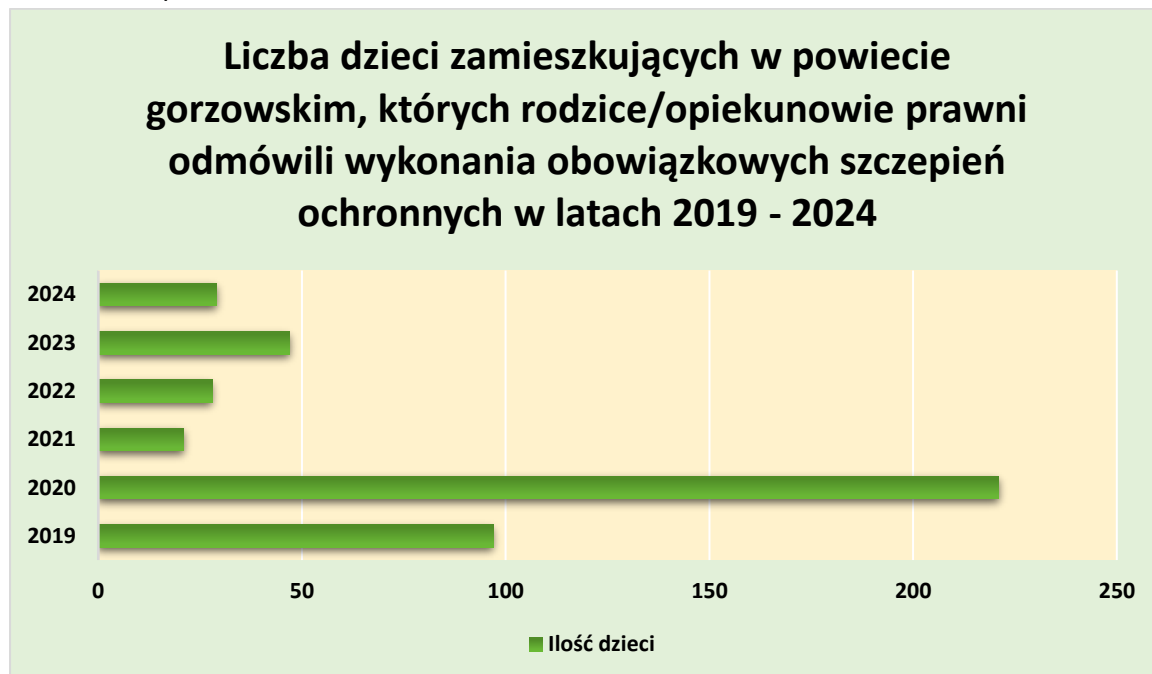
3.2. Egzekwowanie obowiązku szczepień

Sposób egzekwowania obowiązku szczepień został określony w przepisach ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2505 ze zm.). Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wielkopolskim nie jest organem egzekucyjnym. Na podstawie przepisów ww. ustawy oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej pełni rolę wierzyciela w postępowaniu egzekucyjnym. Wierzyciel ma obowiązek doręczyć dłużnikowi upomnienie, a po bezskutecznym upływie terminu na wykonanie obowiązku wystawić tytuł wykonawczy, który przesyła do organu egzekucyjnego.

W 2024 r. zmienił się sposób sporządzania i przekazywania Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Gorzowie Wielkopolskim obowiązujących sprawozdań w tym „Raportu o przypadkach niewykonania obowiązkowych szczepień ochronnych”. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2023 r. placówki realizujące PSO zobowiązano do przesyłania ich z wykorzystaniem modułu na platformie e-Sanepid.

W opisywanym okresie (stan na 30.09.2024 r.) zarejestrowano łącznie 82 dzieci, w tym **29** zamieszkujących w powiecie gorzowskim, których rodzice/opiekunowie prawni odmawiali wykonania/kontynuowania obowiązkowych szczepień ochronnych (78 rodziców/ opiekunów), podczas gdy w całym 2023 roku zarejestrowano 88 dzieci, w tym **47** zamieszkujących w powiecie gorzowskim, których rodzice/opiekunowie prawni odmawiali wykonania/kontynuowania obowiązkowych szczepień ochronnych (76 rodziców/ opiekunów), w całym 2022 r. zanotowano 75 dzieci, w tym **28** zamieszkujących w powiecie gorzowskim, których rodzice/opiekunowie prawni odmawiali wykonania/kontynuowania obowiązkowych szczepień ochronnych (78 rodziców/opiekunów), w 2021 r.

zanotowano 80 dzieci, w tym **21** zamieszkujących w powiecie gorzowskim (69 rodziców/opiekunów), w 2020 r. odnotowano 277 dzieci, w tym **221** zamieszkujących w powiecie gorzowskim (328 rodziców/opiekunów), w 2019 r. zarejestrowano 235 dzieci, w tym **97** zamieszkujących w powiecie gorzowskim (282 rodziców/opiekunów).

W związku z nie realizowaniem obowiązku szczepień ochronnych u małoletnich dzieci, do 19 rodziców/opiekunów zamieszkujących na terenie powiatu gorzowskiego skierowano 16 pism edukacyjnych dotyczących zasadności podjęcia szczepień ochronnych u 22 dzieci. W trakcie trwania opisywanego okresu sprawozdawczego u 8 dzieci rodzice zdecydowali o rozpoczęciu lub kontynuacji szczepień, ponadto z rejestru usunięto 6 dzieci z innych powodów (np. emigracja).

3.3. Realizacja szczepień obowiązkowych

Szczepienia stosowane są na całym świecie od ponad 200 lat. Od chwili wprowadzenia ich do praktyki medycznej znacząco zmniejszyła się liczba zachorowań na groźne choroby zakaźne, ratując corocznie miliony istnień ludzkich przed śmiercią i powikłaniami z powodu tych chorób. Dzięki szczepieniom nie zagraża nam wiele chorób zakaźnych m. in. czarna ospa, choroba Heinego-Medina, żółtaczkę zakaźna czy cholera.

Nałożenie przez ustawodawcę powszechnego obowiązku poddawania dziecka szczepieniom ochronnym przeciw wybranym chorobom zakaźnym zmniejsza społeczne skutki związane z ciężkimi zdrowotnymi następstwami chorób zakaźnych (głównie w wyniku powikłań). Stanowią one jedną z najskuteczniejszych,

a czasami jedyną formę zapobiegania chorobom zakaźnym. Nowoczesne szczepionki są dobrze tolerowane, a efekty uboczne występują bardzo rzadko.

Wyszczepialność dzieci (mieszkańców miasta i powiatu gorzowskiego) urodzonych w 2021 r. przeciwko wybranym jednostkom chorobowym (stan na 30.09.2024 r.)

Rok urodzenia	Szczepienia p. błonicy, tężcowi, krztuścowi (zakończony cykl szczepień podstawowych)	Szczepienia p. Polio (zakończony cykl szczepień podstawowych)	Szczepienia p. odrze, śwince, różyczce (zakończony cykl szczepień podstawowych)
2021	94,7 %	95,4 %	96,7 %

Dzieci urodzone w 2021 roku zgodnie z programem szczepień ochronnych powinny mieć zakończone cykle szczepień podstawowych.

Poziom zaszczepienia populacji sięgający od 90-95% (poziom odporności zbiorowiskowej)

zmniejsza ryzyko epidemicznego szerzenia się chorób zakaźnych i chroni nie tylko osoby, które się zaszczepiły, ale również tych, którzy są za mali na szczepienia lub z powodu przeciwwskazań medycznych zaszczepić się nie mogli.

Wyszczepialność dzieci (mieszkańców miasta i powiatu gorzowskiego) urodzonych w 2018 r. przeciwko wybranym jednostkom chorobowym (stan na 30.09.2024 r.)

Rok urodzenia	Szczepienia p. błonicy, tężcowi, krztuścowi (I dawka szczepienia przypominającego)	Szczepienia p. Polio (zakończony cykl szczepień)	Szczepienia p. odrze, śwince, różyczce (zakończony cykl szczepień)
2018	92,1 %	92,1 %	93,4 %

Dzieci urodzone w 2018 roku zgodnie z programem szczepień ochronnych powinny mieć zakończone cykle szczepień p. Polio, odrze, śwince i różyczce, a w przypadku szczepienia p. błonicy, tężcowi, krztuścowi zakończony cykl szczepień podstawowych oraz przyjąć I dawkę szczepienia przypominającego.

3.4. Niepożądane Odczyny Poszczepienne

Niepożądane Odczyny Poszczepienne (NOP) są to niepożądane objawy chorobowe pozostające w związku z wykonanym szczepieniem. Reakcje te mogą mieć przebieg łagodny (miejscowy obrzęk kończyny, silne miejscowe zaczerwienienie, gorączka), poważny (charakteryzuje się dużym nasileniem objawów w postaci znacznego obrzęku kończyny, silnego jej zaczerwienienia,

wysokiej gorączki, nie wymaga hospitalizacji) lub ciężki (zagroża życiu i wymaga hospitalizacji w celu jego ratowania). Zgłoszenie NOP-u należy do obowiązków lekarza lub felczera, zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 8 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń oraz chorób zakaźnych u ludzi (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 924 ze zm.). Lekarz lub felczer zgłasza każdy przypadek NOP-u do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w ciągu 24 godzin licząc od podejrzenia lub rozpoznania wystąpienia NOP z wykorzystaniem modułu na platformie e-Sanepid. W 2024 roku z placówek, które funkcjonują na terenie powiatu gorzowskiego otrzymano 1 zgłoszenie dotyczące NOP w ramach PSO o przebiegu łagodnym. Natomiast po szczepieniach przeciw Covid-19 nie zgłoszono NOP. Podana liczba odczynów poszczepiennych dotyczy miejsca wykonania szczepienia, a nie miejsca zamieszkania osoby, u której NOP wystąpił.

Wnioski:

1. W 2024 r. w porównaniu z 2023 r. i 2022 r. zarejestrowano wysoki wzrost zachorowań na grypę i krztusiec. Należy zaznaczyć, że są to choroby zakaźne w przypadku, których można zapobiegać zachorowaniom poprzez szczepienie. W celu utrzymania odporności przeciw krztuścowi zalecane jest szczepienie przypominające w 19 roku życia oraz dla osób dorosłych co 10 lat. Zalecane jest również szczepienie przeciw krztuścowi kobiet w ciąży. Od 15 października 2024 roku, kobieta w ciąży może bezpłatnie zaszczepić się przeciw krztuścowi w przychodniach podstawowej opieki zdrowotnej (POZ) szczepionką Tdap (inaczej dTpa) przeciw błonicy, tężcowi i krztuścowi z obniżoną zawartością antygenów błonicy i krztuśca. Szczepienia przeciw grypie zapobiegają zachorowaniom u ok. 40-70% szczepionych osób, oraz zapewniają wysoką ochronę przed powikłaniami pogrypowymi. Szczepionki przeciw grypie są bezpłatne: dla dzieci i młodzieży do ukończenia 18 lat, dla dorosłych w wieku 65+ lat oraz dla kobiet w ciąży i połogu. Obecnie w placówkach POZ wykorzystywane są szybkie testy antygenowe pozwalające na diagnostykę w kierunku zakażeń wirusem RSV, SARS-CoV-2 oraz grypy, wpływa to na skuteczniejsze monitorowanie i reagowanie na infekcje wirusowe w społeczności.

2. W 2024 r. oceny stanu higieniczno-sanitarnego placówek podległych Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Gorzowie Wielkopolskim dokonywano na podstawie kontroli pomieszczeń wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych oraz działań podejmowanych przez personel. Państwowa Inspekcja Sanitarna w Gorzowie Wielkopolskim realizując zadania z zakresu zdrowia publicznego, sprawowała nadzór nad stanem sanitarno-higienicznym z uwzględnieniem stanu technicznego, procesami dekontaminacji narzędzi, sprzętu i powierzchni, gospodarkę odpadami, postępowania z bielizną. Sprawdzano procedury placówek zgodnie z ich

stosowaniem oraz prowadzenie przez nie kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych. W roku 2024, podobnie jak w latach ubiegłych, zespół kontroli zakażeń szpitalnych konsultował się z pracownikami Państwowej Inspekcji Sanitarnej, podejmując działania w celu wzmożenia nadzoru epidemiologicznego oraz zwiększenia efektywności działań przeciwepidemicznych w szpitalu. Ocena stanu sanitarnego w placówkach udzielających świadczeń zdrowotnych w roku 2024 r. w porównaniu z poprzednimi latami, jest na porównywalnym poziomie. Bieżący stan sanitarny większości podmiotów leczniczych nie budził zastrzeżeń, stwierdzone nieprawidłowości w trakcie przeprowadzanych kontroli dotyczące naruszenia przepisów prawa skutkowały wydaniem decyzji merytorycznych zobowiązujących placówki do usunięcia uchybień.

3. Realizacja programu szczepień ochronnych w 2024 roku na terenie powiatu gorzowskiego była stabilna. Analiza stanu wyszczepienia dzieci urodzonych w roku 2021 i 2018 przeciwko wybranym chorobom zakaźnym przeprowadzona na podstawie realizacji programu szczepień ochronnych w 2024 roku utrzymuje się na poziomie odporności zbiorowskiej (bezpieczny poziom zaszczepienia populacji 90-95 %) na terenie powiatu gorzowskiego. Utrzymanie odpowiedniego poziomu odporności zbiorowskiej zapobiega zachorowaniom na choroby zakaźne lub ponownego wprowadzenia i rozprzestrzeniania chorób, które w Polsce obecnie nie występują (np. Polio). Dlatego tak istotne jest utrzymanie jednolicie wysokiego poziomu zaszczepienia populacji. Zaobserwowano mniejszą liczbę odmów rodziców/opiekunów realizowania obowiązku szczepień ochronnych u dzieci. W omawianym okresie program szczepień zalecanych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego, został rozszerzony o dodatkowe roczniki osób uprawnionych (obecnie 9 - 14 rok życia), liczbę świadczeniodawców (wszystkie POZ), a także umożliwiono realizację w placówkach oświatowych zwiększając dostępność. Ponadto wprowadzono, sfinansowane przez ministra właściwego do spraw zdrowia, szczepienia ochronne przeciw krztuścowi dla kobiet w ciąży (po ukończeniu 27 do 36 tygodnia ciąży) zapewniając ochronę matce jak również noworodkowi do czasu przyjęcia przez nie szczepienia w 2 miesiącu życia. W ramach działań prewencyjnych, w wyniku wystąpienia zagrożenia epidemicznego spowodowanego powodzią, uwolniono z rezerw przeciwepidemicznych szczepionki, które przekazano nieodpłatnie punktom szczepień do realizacji szczepień osób zaangażowanych w usuwaniu skutków powodzi. Ponadto uwolniono preparaty szczepionkowe dla dzieci mających kontakt z osobą zakażoną na wirusowe zapalenie wątroby typu A.

2. Warunki zdrowotne środowiska bytowania mieszkańców powiatu gorzowskiego

2.1. Zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi

2.1.1. Ocena zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi

- w roku 2024 nadzorem objęto 23 urządzenia wodociągowe, w tym:
 - 15 służących do zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi;
 - 8 indywidualnych ujęć wody prowadzonych przez podmioty m.in. dostarczające lub wykorzystujące wodę w ramach działalności gospodarczej lub w budynkach użyteczności publicznej.

Zwodociągowanie miast i gmin powiatu gorzowskiego

Gmina	Wodociąg zaopatrujący	Obszar zaopatrywania w wodę
Kostrzyn nad Odrą	Wodociąg publiczny Kostrzyn nad Odrą	Kostrzyn nad Odrą
Bogdaniec	Wodociąg publiczny Gorzów Wlkp.	Racław, Stanowice, Bogdaniec, Jenin, Łupowo, Wieprzycze, Jeżyki
	Wodociąg publiczny Nowiny Wielkie	Bogdaniec, Chwałowice, Gostkowice, Jasiniec, Jeninek, Jeniniec, Jeże, Jeżyki, Krzyszczyna, Krzyszczynka, Kwiatkowie, Lubczyno, Motylewo, Podjenin, Roszkowice, Włostów
Deszczno	Wodociąg publiczny Gorzów Wlkp.	Ciecierzycze, Łagodzin, Ulim, Osiedle Poznańskie, Karnin, Borek, Koszęcin, Prądocin, Orzelec, Niwica, Maszewo, Deszczno, Glinik, Kiełpin, Bolemin, Dzierżów, Dzierśławice, Krasowiec, Białobłocie, Płonica
	Wodociąg publiczny Maszewo	Maszewo, Bolemin, Białobłocie, Brzozowiec, Deszczno, Dzierżów, Glinik, Karnin, Kiełpin, Krasowiec, Płonica, Dzierśławice, Osiedle Poznańskie
Kłodawa	Wodociąg publiczny Gorzów Wlkp.	Kłodawa, Chwałęcice, Wojcieszyce, Różanki, Santocko, Mironice, Zamoksze
	Wodociąg publiczny Zdroisko	Zdroisko, Santoczno, Rybakowo
	Wodociąg publiczny Łośno	Łośno
Lubiszyn	Wodociąg publiczny Gorzów Wlkp.	Baczyna, Marwice, Lubno, Wysoka
	Wodociąg publiczny Lubiszyn	Lubiszyn, Ściechów, Ściechówek, Tarnów, Chłopiny
	Wodociąg publiczny Staw	Staw, Kozin, Podlesie, Smoliny
	Wodociąg publiczny Gajewo	Gajewo, Brzeźno, Dzikowo, Mystki

Santok	Wodociąg publiczny Gorzów Wlkp.	Janczewo, Wawrów, Czechów, Gralewo, Górki, Santok
	Wodociąg publiczny Płomykowo	Płomykowo, Santok
	Wodociąg publiczny Ludziszewice	Ludziszewice, Lipki Wielkie, Mąkoszyce, Stare Polichno, Nowe Polichno, Jastrzębnik
m. Witnica	Wodociąg publiczny Witnica	Witnica, Białcz, Białczyk (nr budynków: 1a,2,2a,6,6a,14,56,75, 75a,77,78)
Witnica	Wodociąg publiczny Nowiny Wielkie	Nowiny Wielkie, Pyrzany, Świerkocin, Białczyk (nr budynków: 52,38,46,49,53,48,5, nr działek: 235/2, 77/2)
	Wodociąg publiczny Kamień Wielki	Kamień Wielki, Mościce, Mościczki (kolonia)
	Wodociąg publiczny Kamień Mały	Kamień Mały, Dąbroszyn, Krześniczka, Mościczki
	Wodociąg publiczny Stare Działoszyce	Stare Działoszyce, Nowe Działoszyce, Sosny
	Wodociąg publiczny Mosina	Mosina

- skontrolowano wszystkie ww. urządzenia – utrzymane były w dostatecznym stanie sanitarno-higienicznym,
- w ramach nadzoru sanitarnego do badań laboratoryjnych pobrano 83 próbki wody,
z czego zakwestionowano 8,
- w ramach kontroli wewnętrznej do badań laboratoryjnych zarządcy wodociągów/ujęć pobrali 113 próbek wody, z czego zakwestionowano 13,
- wydano 2 decyzje zobowiązujące administratora wodociągu publicznego w Starych Działoszycach do poprawy jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w zakresie parametru mikrobiologicznego – bakterie grupy coli (tj. 1 stwierdzającą brak przydatności oraz 1 stwierdzającą warunkową przydatności wody do spożycia).

2.1.2. Ocena jakości wody

W roku sprawozdawczym wydano 151 ocen jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na podstawie sprawozdań badań wody, wykonanych w ramach nadzoru sanitarnego (83 próbki) oraz kontroli wewnętrznej realizowanej przez przedsiębiorstwa wodociągowo - kanalizacyjne, a także podmioty dostarczające lub wykorzystujące wodę pochodzącą z indywidualnych ujęć m.in. w ramach działalności gospodarczej, budynkach użyteczności publicznej lub budynkach zamieszkania zbiorowego (113 próbek).

Wodociągi zaopatrzenia zbiorowego (wodociągi publiczne)

Jakość wody podawanej do sieci oraz z sieci wodociągów publicznych w Kostrzynie nad Odrą (ujęcie przy ul. Prostej i ul. Gorzyńskiej) oraz Witnicy, w zakresie parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych, przez większą część roku odpowiadała wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia

7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294).

Miasto Kostrzyn nad Odrą

Odnotowano jednorazowe przekroczenie parametru mikrobiologicznego (bakterie grupy coli). Jakość wody uległa poprawie po przeprowadzonych przez administratora ujęcia działaniach naprawczych.

Ponadto w okresie 27.09-07.10.2024 r., z uwagi na sytuację powodziową w regionie (z uwagi na specyficzną lokalizację ujęcia wody przy ul. Gorzyńskiej – w rejonie oddziaływania wód Warty i Odry) wprowadzono obowiązek prowadzenia profilaktycznej ciągłej dezynfekcji wody podawanej do sieci z ww. ujęcia.

Witnica

Stwierdzono jednorazowe pogorszenie jakości wody pod względem parametru fizykochemicznego (mangan). Zarządcę ujęcia wody zobowiązano do podjęcia działań naprawczych, w efekcie których uzyskano poprawę jakości wody.

Obszar wiejski

Jakość wody podawanej z ujęć zbiorowego zaopatrzenia w wodę zlokalizowanych w Kamieniu Wielkim, Zdroisku, Gajewie, Lubiszynie, Ludziszewicach i Maszewie przez cały rok odpowiada wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294).

Okresowe pogorszenie jakości wody pod względem parametru mikrobiologicznego (bakterie grupy coli) stwierdzono na wodociągu w Starych Dzieduszykach. W związku z powyższym wydano decyzję o braku przydatności wody do spożycia, która obowiązywała przez 6 dni oraz decyzję o warunkowej przydatności wody, obowiązującą przez 24 dni.

Ponadto, w związku z poprawą jakości wody stwierdzono wygaśnięcie decyzji o warunkowej przydatności wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (wydanych w 2023 r.) podawanej przez ujęcia w:

- Stawie - w zakresie parametru mikrobiologicznego – bakterie grupy coli;
- Płomykowie – mangan.

Pojedyncze (jednorazowe) przekroczenia parametrów jakości wody odnotowano na wodociągach w:

- a) mikrobiologiczne:
 - Starych Dzieduszykach – bakterie grupy coli,
 - Stawie – bakterie grupy coli, Escherichia coli, ogólna liczba

mikroorganizmów w 22 st. C po 72h,

b) fizykochemiczne:

- Mosinie – mętność, żelazo,
- Łośnie – mętność,
- Kamieniu Małym – mętność,
- Nowinach Wielickich – mętność.

Działania naprawcze wdrożone przez administratorów ww. wodociągów zaskutkowały poprawą jakości wody.

Reasumując:

- a) Na koniec 2024 r. jakość wody podawanej ze wszystkich ujęć wody zbiorowego zaopatrzenia w wodę znajdujących się na terenie powiatu gorzowskiego spełnia wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U z 2017 r., poz. 2294).
- b) W roku sprawozdawczym na 6 wodociągach zbiorowego zaopatrzenia w wodę odnotowano okresowe lub jednorazowe pogorszenie jakości wody (w 2022 r. na 11, w 2023 r. na 10).
- c) Analiza wyników badań próbek wody pobranych latach 2021–2024 wskazuje na występujące przypadki okresowego i/lub pojedynczego/jednorazowego pogarszania się jakości wody podawanej przez wodociągi publiczne. Jednakże w stosunku do lat ubiegłych zaobserwowano poprawę w tym zakresie.

Indywidualne ujęcia wody

Grupę tą stanowi 8 ujęć zaopatrujących w wodę obiekty użyteczności publicznej oraz zamieszkania zbiorowego. Skontrolowane urządzenia wodociągowe tej grupy ujęć utrzymane były w dostatecznym stanie sanitarno-higienicznym.

W roku sprawozdawczym na nadzorowanych ujęciach indywidualnych na terenie powiatu gorzowskiego nie odnotowano okresowych pogorszeń jakości wody. Natomiast jednorazowe przekroczenia parametrów jakości wody stwierdzono na ujęciach:

a) mikrobiologiczne:

- Ośrodka Przywodnego „Nierzym” (ogólna liczba mikroorganizmów w 22 st. C po 72 h),
- Ośrodka Azyl w Mironicach (ogólna liczba mikroorganizmów w 22 st. C po 72 h),
- Wspólnoty mieszkaniowej Leśnik w Łupowie (ogólna liczba mikroorganizmów w 22 st. C po 72 h),

b) fizykochemiczne:

- Ośrodka Przywodnego „Nierzym” (mętność),
- Ośrodek Azyl w Mironicach (mętność),
- Pałacyku Łąkomin (żelazo, mangan).

Jakość wody uległa poprawie w wyniku działań naprawczych podjętych przez zarządców ww. ujęć.

2.1.3. Nadzór nad jakością ciepłej wody w obiektach użyteczności publicznej

Próbki ciepłej wody użytkowej w kierunku bakterii z rodzaju *Legionella sp.* w ramach nadzoru sanitarnego i/lub kontroli wewnętrznej pobrano z wewnętrznych instalacji ciepłej wody użytkowej 5 obiektów użyteczności publicznej i/lub zamieszkania zbiorowego (w tym 1 obiekcie prowadzącym działalność leczniczą, 2 domach pomocy społecznej, 1 placówce zapewniającej całodobową opiekę dla osób starszych i 1 obiekcie świadczącym usługi hotelowe), tj.:

- Nowy Szpital w Kostrzynie nad Odrą,
- Dom Pomocy Społecznej „Dom Seniora” w Kostrzynie nad Odrą,
- Dom Pomocy Społecznej w Kamieniu Wielkim,
- Pensjonat „Srebrna Magnolia” Osiedle Poznańskie (stara część),
- „Leśniczówka Przyłęsko” w Przyłęsku,

Jakość ciepłej wody użytkowej ww. obiektach w badanym zakresie spełniała wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi – wydano 9 ocen jakości ciepłej wody użytkowej.

Ponadto w ramach prowadzonych kontroli przeprowadzono szereg działań edukacyjno-informacyjnych dotyczących zapobiegania namnażaniu się bakterii *Legionella sp.* w instalacjach wewnętrznych ciepłej wody użytkowej.

2.1.4. Awaryjne zaopatrzenie w wodę miejscowości zwodociągowanych

Zmianie nie uległ sposób zapewnienia awaryjnego zaopatrzenia ludności powiatu gorzowskiego w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. Administratorzy wodociągów posiadają łącznie 8 cystern (MZK Witnica – 2, ZUK Lubiszyn – 1, PWiK w Gorzowie Wlkp. – 5). Natomiast Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego - 2 cysterny, które stacjonują na terenie miejscowości Baczyna i Kostrzyn nad Odrą. Będąc w dyspozycji cysterny mogą nie zabezpieczyć ciągłości dostaw wody o odpowiedniej jakości do odbiorców/ konsumów w przypadku wystąpienia, np. awarii wodociągu (obejmującej rozległe obszary miasta bądź kilka miejscowości w gminach) bądź sytuacji kryzysowej (skażenie warstw wodonośnych, powódź). Ponadto na wypadek przerw spowodowanych brakiem prądu zarządcy nadzorowanych ujęć wody (wszystkich wodociągów

publicznych i większości ujęć indywidualnych) posiadają agregaty prądotwórcze, które umożliwią pracę pomp głębinowych w studniach i tym samym zachowanie ciągłości dostaw wody do odbiorców.

Konieczność posiadania awaryjnego źródła zaopatrzenia w wodę dotyczy również szpitali. Rezerwowe źródło zaopatrzenia w wodę dla Nowego Szpitala w Kostrzynie nad Odrą stanowi wodociąg miejski w Kostrzynie nad Odrą. Ubiegłe lata potwierdzają możliwość skutecznego przełączania zasilania w wodę obiektów ww. podmiotu leczniczego.

2.2. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

W 2024 r. pod nadzorem pozostawało 228 obiektów użyteczności publicznej. Skontrolowano 113 obiektów (co stanowi 49,56 % ogólnej liczby) przeprowadzając w nich łącznie 124 kontrole. W trakcie kontroli obiektów zwracano uwagę na stan sanitarno-higieniczny (w tym procesy dezynfekcji/sterylizacji powierzchni i sprzętów/narzędzi) oraz właściwą gospodarkę odpadami (komunalnymi oraz medycznymi).

Jako bardzo dobre oceniono 2 obiekty, tj. salon fryzjerski w Kostrzynie nad Odrą oraz gabinet kosmetyczno - podologiczny w Witnicy.

Bieżący stan sanitarno-porządkowy zakwestionowano w 4 obiektach (salon kosmetyczny w Kostrzynie nad Odrą, salon fryzjerski w Witnicy, salon fryzjersko-kosmetyczny w Baczynie oraz obiekt noclegowy w Kostrzynie nad Odrą – łącznie 4 osoby ukarano grzywną w drodze mandatu karnego.

Wyegzekwowano poprawę stanu sanitarno-technicznego przystanków autobusowych PKS na terenie gminy Lubiszyn (w drodze decyzji wydanej w 2023r.). W dalszym ciągu obowiązywały decyzje administracyjne (wydane odpowiednio w 2021 r. i 2023 r. i prolongowane w 2024 r.), zobowiązujące do poprawy stanu sanitarno-technicznego:

- tunelu (przejścia pod torami) na dworcu kolejowym w Kostrzynie nad Odrą,
- pomieszczeń Sali wiejskiej w Mościcach.

W ramach nadzoru nad postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi wydano 136 decyzji dotyczących ekshumacji zwłok/szczątków (w tym jedną odmowną). Ponadto wydano 6 opinii dotyczących organizacji imprez masowych oraz 16 w sprawie sprowadzenia z zagranicy zwłok/szczątków ludzkich.

Ocena stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej

Rodzaj obiektu	Liczba wg ewidencji	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba kontroli	Liczba obiektów ocenionych jako	
				bardzo dobre	złe*
Ustępy publiczne	5	2	2	0	0
Baseny kąpielowe	2	2	7	0	0
Domy pomocy społecznej i Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej	7	7	7	0	0
Placówki zapewniające całodobową opiekę	4	4	4	0	0
Noclegownie i domy dla bezdomnych	2	2	2	0	0
Hotele ogółem	3	1	1	0	0
Inne obiekty świadczące usługi hotelarskie	13	8	8	0	1
Zakłady fryzjerskie	39	19	19	1	2
Zakłady kosmetyczne	20	16	16	2	2
Zakłady tatuażu	1	1	1	1	0
Zakłady odnowy biologicznej	8	5	5	0	0
Inne zakłady, w których są świadczane łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu	30	11	15	0	1
Dworce i stacje kolejowe	1	1	3	0	0
Tereny rekreacyjne	13	2	2	0	0
Cmentarze	44	23	23	0	0
Domy przedpogrzebowe	1	1	1	0	0
Pozostałe obiekty użyteczności publicznej	35	8	8	0	0
RAZEM	228	113	124	4	6

*) obiekty, w odniesieniu do których w okresie sprawozdawczym, w trakcie ostatniej kontroli stwierdzono uchybienia, co skutkowało wszczęciem postępowania administracyjnego, wydaniem decyzji administracyjnej, czy nałożeniem grzywny w drodze mandatu

W roku sprawozdawczym nadzorem sanitarnym objęto 3 kąpieliska (w roku 2023 r. – 2) w gminie Kłodawa zorganizowane na jeziorach: Kłodawskim i Nierzym oraz nowo zorganizowane na jeziorze Marwicko w gminie Lubiszyn. Stan sanitarno-higieniczny ich plaż i infrastruktury przy ww. akwenach oceniono jako dobry. W przypadku kąpieliska nad jeziorem Marwicko kontrola wykazała brak prawidłowego oznakowania kąpieliska. Organizatora zobowiązano do niezwłocznego usunięcia nieprawidłowości –

kąpielisko oznakowano zgodnie z wytycznymi zawartymi w przepisach.

Podobnie jak w roku 2023 na terenie powiatu gorzowskiego nie zorganizowano miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.

We wszystkich nadzorowanych kąpieliskach w okresie ich funkcjonowania jakość wody w zakresie parametrów mikrobiologicznych oraz wizualnego nadzorowania wody spełniała wymagania określone w załączniku nr 1 punkt A do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U. z 2019 r., poz. 255). Podczas trwania sezonu kąpieliskowego na żadnym z nadzorowanych kąpielisk nie stwierdzono zakwitu sinic.

Wydano 16 bieżących ocen jakości wody w kąpielisku, stwierdzając jej przydatność do kąpieli, a także 3 oceny sezonowe jakości wody w kąpielisku. W przypadku kąpielisk na jeziorach: Kłodawskim i Nierzym dokonano jednocześnie klasyfikacji jakości wody określając ją jako „doskonałą” (klasyfikacji jakości wody w kąpielisku można dokonać na podstawie co najmniej 12 lub 16 próbek obejmujących cztery sezony kąpielowe – stąd klasyfikacji takiej nie dokonano w przypadku jeziora Marwicko).

Stan sanitarno-higieniczny basenu odkrytego w Kostrzynie nad Odrą (funkcjonującego w miesiącach lipiec-sierpień) a także pływalni krytej w Kostrzynie nad Odrą (uruchomionej w sierpniu w 2024 r.) oceniono jako dobry.

W ramach nadzoru sanitarnego w w/w obiektach pobrano łącznie 13 próbek wody (w tym 3 z natrysków w kierunku wykrywania bakterii *Legionella* sp.).

W obu obiektach odnotowano okresowe pogorszenie jakości wody w zakresie fizykochemicznym oraz mikrobiologicznym (w przypadku nowej pływalni).

Poprawy jakości wody nie uzyskano w przypadku basenu odkrytego – sytuacja taka jest niepokojąca, ponieważ regularnie od kilku sezonów obiekt kończy sezon kąpielowy z niewłaściwą jakością wody. Zarządcy obiektu wskazano na konieczność wdrożenia skutecznych działań naprawczych skutkujących uzyskaniem stabilnych, właściwych parametrów jakości wody przeznaczonej do kąpieli w trakcie całego (niepełnego) okresu funkcjonowania pływalni.

WNIOSKI:

- Prowadzenie prac mających na celu rozbudowę, a także modernizację sieci wodociągowej oraz urządzeń służących do poboru i uzdatniania wody przyczynia się do zwiększenia dostępu ludności do wody o kontrolowanej i właściwej jakości.
- W przypadku ujęć (dotyczy to przede wszystkim terenów wiejskich), które do zaopatrywania ludności w wodę wykorzystują tylko jedną studnię głębinową, w przypadku jej awarii albo zanieczyszczenia istnieje potrzeba zapewnienia rezerwowego źródła wody o kontrolowanej i właściwej jakości.
- Będące w dyspozycji cysterny, w przypadku wystąpienia, np. awarii wodociągu (obejmującej rozległe obszary miasta bądź kilka miejscowości w gminach) bądź sytuacji kryzysowej (skażenie warstw wodonośnych), mogą nie zapewnić ciągłości dostaw wody do konsumentów.
- Należy kontynuować działania w zakresie aktualizacji procedur dotyczących zapewnienia awaryjnych/zastępczych źródeł zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz sprawnego ich wdrażania w przypadku wystąpienia sytuacji „wyjątkowych”.
- Istnieje konieczność pozyskiwania od władz samorządowych informacji (aktualizowanych na bieżąco) o indywidualnych / przydomowych studniach

na obszarach nie zwodociągowanych, co w przypadku sytuacji kryzysowych pozwoli na oszacowanie zapotrzebowania na wodę i szybkie zorganizowanie systemu jej dystrybucji.

- Mając na uwadze dużą liczbę akwenów wykorzystywanych do rekreacji wodnej znajdujących się na terenie powiatu gorzowskiego należy kontynuować działania edukacyjno-informacyjne mające na celu utrzymanie funkcjonujących kąpielisk oraz tworzenie nowych. Obiekty te wówczas są odpowiednio zarządzane przez organizatora i pozostają pod stałym nadzorem (w szczególności w zakresie jakości wody), co gwarantuje bezpieczeństwo osób z nich korzystających.
- W dalszym ciągu brak jest uregulowań prawnych w stosunku do mobilnych zakładów w branży beauty. Polskie prawo definiuje szereg wymogów, jakie musi spełnić przedsiębiorca, aby móc legalnie prowadzić działalność w tej dziedzinie, jednakże nigdzie nie wskazano zakazu wykonywania tego typu czynności w formie usług mobilnych (w swoim domu lub w domu klienta).
- Zwiększająca się z roku na rok ilość zakładów strefy beauty powoduje konieczność zmian w zasadach planowania kontroli, tak aby było możliwe objęcie nadzorem jak największą liczbę podmiotów/osób świadczących usługi, w szczególności nowych na rynku.
- Systematyczne poszerzanie wachlarza nowych zabiegów kosmetycznych z zakresu medycyny estetycznej oraz brak uregulowań prawnych w tym zakresie jest powodem wykonywania tych zabiegów przez osoby nie posiadające kwalifikacji w tym zakresie.

3.1. Jakość zdrowotna środków spożywczych wprowadzanych do obrotu

Na terenie powiatu ziemskiego działają **783** obiekty żywnościowo-żywnościowych oraz produkujące lub wprowadzające do obrotu opakowania przeznaczone do kontaktu z żywnością.

W 2024 r. przeprowadzono **389** kontroli w **215** obiektach, tj.:

- **229** kontroli kompleksowych,
- **50** kontroli tematycznych,
- **40** kontroli związanych z zatwierdzeniem zakładu,
- **31** kontroli interwencyjnych w związku ze zgłoszeniami klientów dotyczącymi głównie niewłaściwej jakości zdrowotnej środków spożywczych, braku bieżącej czystości oraz niewłaściwych warunków przechowywania żywności, z których **13** kontroli potwierdziło zasadność zgłoszeń,
- **39** rekontroli.

Podczas **70** kontroli stwierdzono nieprawidłowości, które polegały głównie na:

- niewłaściwym stanie sanitarno-technicznym pomieszczeń,
- braku bieżącej czystości,
- niewłaściwej higienie produkcji i sprzedaży oraz nieprawidłowej higienie personelu, w tym nagminnego braku środków do higienicznego mycia i suszenia rąk,
- wprowadzaniu do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości.

Na osoby odpowiedzialne za naruszenie przepisów sanitarnych nałożono **59** mandatów karnych na łączną kwotę **13 100 zł**, w tym:

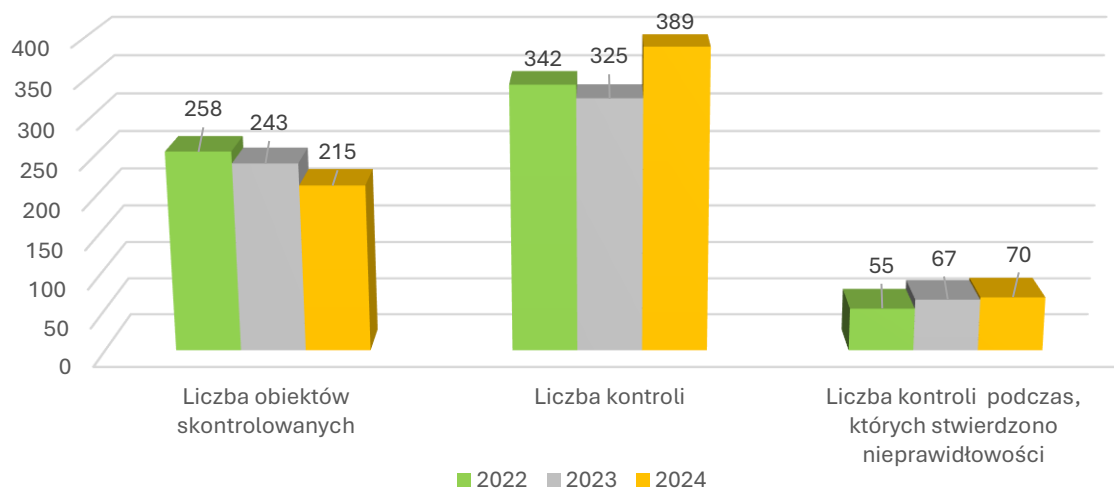
- w zakładach obrotu żywnością: **28** na łączną kwotę **5 300 zł**,
- w zakładach żywienia zbiorowego otwartego: **18** na łączną kwotę **4 800 zł**,
- w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego: **9** na łączną kwotę **2 000 zł**,
- w zakładach produkcji żywności: **4** na łączną kwotę **1 000 zł**,
- w zakładach produkcji i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością: **0**

3.2. Działalność kontrolno-represyjna

Ocena stanu sanitarnego obiektów produkcji i obrotu żywnością w latach 2022-2024.

Lp.	Grupa obiektów	Ilość obiektów wg ewidencji			Ilość obiektów skontrolowan -ych			Ilość kontroli			Ilość kontroli podczas których stwierdzono nieprawidłowo -ści		
		202 2	202 3	202 4	202 2	202 3	202 4	202 2	202 3	202 4	202 2	202 3	202 4
1.	Zakłady produkcji żywności	139	146	164	38	37	45	48	46	90	2	9	4
2.	Obiekty obrotu żywnością	319	314	315	101	94	80	134	117	139	31	29	36
3.	Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	187	187	200	56	43	57	69	68	91	11	16	19
4.	Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	88	73	83	60	63	23	88	88	57	11	13	11
5.	Zakłady produkujące lub wprowadzające do obrotu opakowania przeznaczone do kontraktu z żywnością	22	21	21	3	6	10	3	6	12	0	0	0
ogółem		755	741	783	258	243	215	342	325	389	55	67	70

Stan sanitarny nadzorowanych grup obiektów wyrażony w ilości kontroli kwestionujących stan sanitarno-higieniczny w stosunku do kontroli przeprowadzonych w latach 2022-2024

W 2024 r. w ramach sprawowanego nadzoru wydano **89** decyzji administracyjnych dotyczących:

- usunięcia uchybień sanitarno-higienicznych – **5**,
- zatwierdzenia obiektu – **45**,
- wykreślenia obiektu z rejestru zakładów podlegających kontroli urzędowej organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej – **24**,
- wygaszenia decyzji administracyjnej – **14**,
- prolongaty terminu usunięcia uchybień sanitarno-higienicznych – **1**,

Przyjęto i rozpatrzono **31** interwencji klientów dotyczących głównie niewłaściwej jakości zdrowotnej środków spożywczych, braku bieżącej czystości oraz niewłaściwych warunków przechowywania żywności. W **13** przypadkach przeprowadzone kontrole potwierdziły zgłoszone zarzuty.

W związku z kolejnymi ogniskami i przypadkami Afrykańskiego Pomoru Świń w Polsce w 2024 r. oraz realnym zagrożeniem wystąpienia tej choroby w stadach świń i dzików w powiecie gorzowskim, wzmożono nadzór nad sprzedażą mięsa w zakresie źródeł jego pochodzenia, prawidłowości znakowania oraz sposobów postępowania z odpadami pochodzenia zwierzęcego. Przeprowadzono **445** kontroli sanitarnych w ww. zakresie, skontrolowano m.in: sklepy i lokale gastronomiczne na terenie miasta Gorzowa Wielkopolskiego i powiatu gorzowskiego. Nie stwierdzono nieprawidłowości w ww. zakresie.

Zestawienie działań kontrolno-represyjnych w latach 2022-2024

Działania kontrolno-represyjne	2022	2023	2024
Liczba skontrolowanych obiektów	258	243	215
Liczba przeprowadzonych kontroli i rekontroli	342	325	389
Liczba wydanych decyzji administracyjnych zobowiązujących do poprawy stanu sanitarno-higienicznego	2	11	5
Liczba nałożonych mandatów	45	54	59

3.3. Jakość zdrowotna środków spożywczych wprowadzanych do obrotu

W ramach urzędowej kontroli i monitoringu jakości żywności pobrano do badań laboratoryjnych próbki żywności w kierunku wykrywania lub określenia zawartości zanieczyszczeń mikrobiologicznych, metali ciężkich szkodliwych dla zdrowia, skażenia promieniotwórczego, pozostałości pestycydów, materiału genetycznie zmodyfikowanego, wielopierścieniowych węglowodórów aromatycznych, mikotoksyn, azotanów, oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe u bakterii zoonotycznych i komensalnych, napromieniania, barwników z grupy Sudan, związków polarnych w tłuszczach smażalniczych, substancji dodatkowych, glutenu, alergenów białka soi, poziomu akrylamidu, witamin i składników mineralnych w suplementach diety i żywności wzbogaconej, w kierunku oceny czystości substancji dodatkowych, oceny znakowania żywności oraz w kierunku określenia wartości energetycznej posiłków, z uwzględnieniem zawartości białka, tłuszczu, węglowodanów i soli.

Łącznie pobrano do badań laboratoryjnych **473** próbki żywności (2022 r.- 379, 2023 r.- 407), z czego 19 próbek zostało zakwestionowanych (2022 r. – 3, 2023 r. – 2). **36** próbek żywności pobrano w powiecie ziemskim, z czego żadna nie została zakwestionowana (2022 r. – 2, 2023 -0).

W 2024 r. w powiecie ziemskim nie pobrano do badań laboratoryjnych wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w kierunku zbadania poziomu migracji ołowiu i kadmu oraz migracji specyficznych pierwszorzędowych amin aromatycznych (2022 r. – 0, 2023 - 0).

W 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. skierował

6 powiadomień do systemu RASFF (2022 r. – 4, 2023 r. – 0), które dotyczyły:

- stwierdzenia *Salmonelli* spp. w mięsie mielonym wołowym, mięsie mielonym z indyka, filecie z piersi kurczaka;
- przekroczenia NDP pestycydów w papryce czerwonej, jarmużu, agrestcie.

Ponadto w 2024 r. wpłynęło 115 powiadomień w systemie RASFF (2022 r. – 167, 2023r.

– 185), które dotyczyły między innymi:

- nieautoryzowanej nowej żywności lub niedozwolonych składników:
 - suplementy diety
- zanieczyszczeń mikrobiologicznych:
 - wędliny (*Listeria monocytogenes*);
 - świeże mięso drobiowe, tj. filety z piersi kurczaka, mięso mielone z indyka (*Salmonella*);
 - chałwa (*Salmonella*);
 - kebab (*Salmonella*);
 - woda butelkowana (*bakterie z grupy Coli*);
 - ser żółty (*Salmonella*);
 - przyprawy (*Salmonella*);
- zawyżonego poziomu pestycydów (m.in. pieprz, fasola, słonecznik, cynamon);
- przekroczenia NDP mikotoksyn (m.in. mąka migdałowa, kasza orkiszowa, rodzynki, mąka żytnia);
- obecność metali ciężkich (np. rtęć, kadm) (m.in. płatki ryżowe błyskawiczne, krokosz barwierski);
- obecności substancji alergennych (np. gluten, soja) niezadeklarowanych na etykiecie (mąka z ciecioriki, płatki owsiane, chleb, konserwa turystyczna, pestki dyni);
- przekroczenia NDP alkaloidów pirolizydynowych (np. kmin, herbatka ziołowa z szałwii);
- przekroczenia NDP morfiny i kodeiny (mak niebieski);

- przekroczenia NDP fosforanów (krewetki);
- wykrycia niedeklarowanego napromieniania (suplementy diety);
- obecności ciał obcych (m.in. ciastka czekoladowe, preparat białkowy);
- przekroczenia poziomu migracji specyficznej pierwszorzędowych amin aromatycznych z materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (m.in. przybory kuchenne).

Działania kontrolne związane z powiadomieniami w systemie RASFF obejmowały monitorowanie występowania produktów w miejscach obrotu hurtowego i detalicznego oraz nadzorowanie przebiegu i skuteczności działań podjętych przez przedsiębiorstwa zobowiązanych z wycofywaniem produktów z obrotu, a także prowadzenie postępowań wyjaśniających.

3.4. Współpraca z innymi jednostkami nadzoru i kontroli oraz władzami administracyjnymi.

W związku ze sprawowaniem urzędowej kontroli żywności podejmowano współpracę m.in. z Wojewódzkim Inspektorem Farmaceutycznym, Powiatowym Inspektorem Weterynarii, Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska, Wojewódzkim Inspektorem Inspekcji Handlowej, Wojewódzkim Inspektorem Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Urzędem Miasta Gorzowa Wielkopolskiego, Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego dla miasta Gorzowa Wielkopolskiego, Komendą Miejską Policji w Gorzowie. W związku z kolejnymi ogniskami i przypadkami ASF i realnym zagrożeniem wystąpienia tej choroby w stadach świń i dzików wzmożono nadzór nad sprzedażą mięsa w zakresie źródeł ich pochodzenia. Pracownicy Sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Żywnienia przeprowadzili 445 kontroli sanitarnych w ww. zakresie na terenie miasta Gorzowa Wlkp. i powiatu gorzowskiego. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie pochodzenia mięsa wieprzowego. Pracownicy Sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Żywnienia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp. w asyście funkcjonariuszy Policji dokonali kontroli obiektów na terenie giełdy przy ul. Szczecińskiej w Gorzowie Wlkp. w zakresie źródła pochodzenia mięsa drobiowego, przetworów drobiowych oraz jaj wprowadzanych do sprzedaży, w związku ze stwierdzeniem ognisk choroby zakaźnej – wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI) na terenie powiatu gorzowskiego i sąsiadujących z nim powiatów oraz przeprowadzili wspólną wizję lokalną w centrum Gorzowa Wlkp. w związku z interwencjami dotyczącymi nieprawidłowości w usuwaniu odpadów z lokali gastronomicznych.

W 2024 r. przeprowadzono 8 kontroli tematycznych w aptekach, związanych z poborem próbek do badań laboratoryjnych (suplementy diety, żywność

specjalnego przeznaczenia medycznego, żywność specjalnego przeznaczenia medycznego dla niemowląt i małych dzieci) i 1 kontrolę interwencyjną (niezasadna). O zamiarze przeprowadzenia kontroli poinformowano Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego.

W 2024 r. pracownicy Sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia uczestniczyli we wspólnych akcjach w zakresie promocji zdrowia. Ponadto prowadzona jest internetowa strona edukacyjna Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wielkopolskim oraz fanpage na portalu społecznościowym Facebook (216 postów o tematyce żywnościowo-żywnościowej).

3.5. Interwencje

Przyjęto 31 interwencji dotyczących nieprawidłowości w obiektach żywnościowo-żywnościowych na terenie powiatu. Wszystkie zgłoszenia rozpatrzono we własnym zakresie.

W 13 przypadkach kontrole potwierdziły zasadność zgłoszonych interwencji w zakresie:

- prowadzenia działalności bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i wpis do Rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp.
- sprzedaży środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości,
- nieprawidłowych warunków sanitarno-higienicznych produkcji lub sprzedaży żywności (brak bieżącej czystości, nieprawidłowo prowadzone procesy technologiczne),
- niewłaściwej higieny personelu (w tym nagminnego braku środków do mycia i higienicznego suszenia rąk przy umywalkach),
- nieprawidłowych warunków przechowywania żywności (niewłaściwa temperatura przechowywania, brak zabezpieczenia przed wtórnym zanieczyszczeniem),
- niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń i wyposażenia.

PODSUMOWANIE 2024 r.

- podczas **70** kontroli stwierdzono nieprawidłowości, co stanowi 18 % wszystkich kontroli;
- skierowano **7** wniosków o nałożenie kary pieniężnej do Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp., w tym **5** za prowadzenia działalności bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i wpis do Rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzonego przez Państwowego

- Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. oraz **2** za niewłaściwe oznakowanie produktów spożywczych;
- wydano **5** decyzji administracyjnych dotyczących naruszenia stanu sanitarno-higienicznego;
 - rozpatrzono **31** zgłoszeń klientów dotyczących nieprawidłowości w obiektach żywnościowo-żywieniowych, z których 13 było zasadnych;

4. Warunki higieniczno-sanitarne środowiska pracy

4.1. Narażenie pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy

Na podstawie wyników pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy, w 15 skontrolowanych w 2024 r. zakładach pracy stwierdzono przekroczenia norm higienicznych natężenia hałasu w środowisku pracy - łącznie dotyczyło to 514 pracowników. Ponadto w 1 z tych zakładów 12 pracowników pracowało w warunkach przekroczenia normy higienicznej drgań oddziałujących na organizm człowieka przez kończyny górne. Nie stwierdzono przekroczeń norm higienicznych stężenia pyłów lub substancji chemicznych.

Podobnie jak w latach 2022-2023, głównym czynnikiem szkodliwym w środowisku pracy był hałas o wartościach przekraczających normę higieniczną (85 dB). Narażeni na hałas byli głównie pracownicy zakładów zajmujących się pozyskaniem lub obróbką drewna, produkcją wyrobów papierniczych, produkcją metali oraz metalowych wyrobów gotowych, produkcją pojazdów samochodowych, a także pracownicy zakładów budowlanych. Źródłem ponadnormatywnego hałasu były piły do drewna lub urządzenia technologiczne.

W zakładach, gdzie występuje ryzyko zawodowe wynikające z narażenia na hałas, pracodawcy, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 sierpnia 2005 r. w *sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na hałas lub drgania mechaniczne* (Dz. U. z 2005 r. Nr 157 poz. 1318) udostępniali i nakazywali pracownikom stosowanie ochronników słuchu dobranych do widma hałasu oraz odpowiednim stopniu jego tłumienia. Istotnym elementem profilaktyki zdrowotnej było także monitorowanie przez lekarzy laryngologów podczas badań okresowych stanu słuchu pracowników narażonych na hałas. W dwóch zakładach stwierdzono, że pracodawcy nie opracowali i nie wdrożyli programu działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas, w związku z tym wydane zostały decyzje administracyjne nakładające obowiązek opracowania takiego programu.

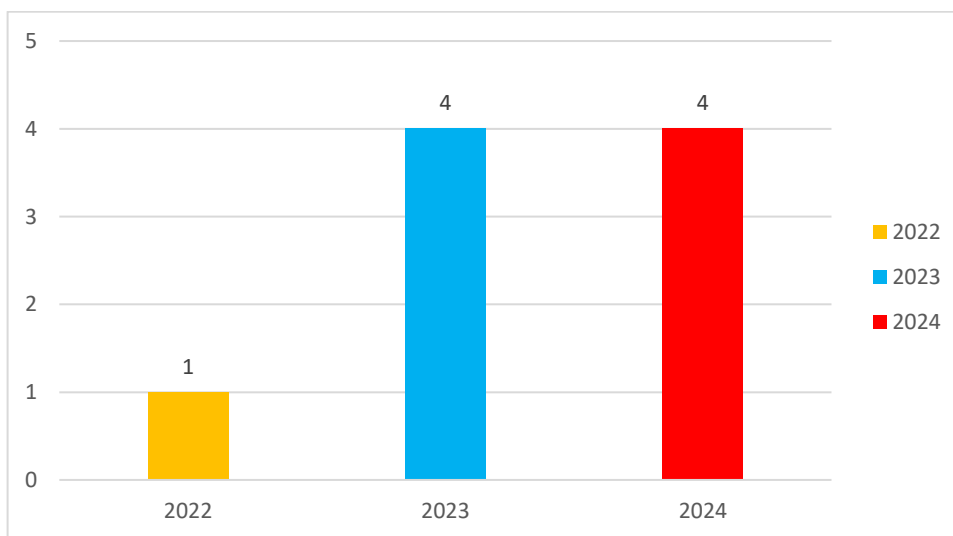
4.2. Choroby zawodowe

W 2024 r. wpłynęły 4 zgłoszenia podejrzeń chorób zawodowych dotyczących osób zatrudnionych w zakładach znajdujących się na terenie powiatu gorzowskiego. Po przeprowadzeniu postępowań wydano 4 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej. Nie wydano decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Rodzaj i liczba stwierdzonych chorób zawodowych w latach 2022 - 2024

Numer pozycji w wykazie chorób zawodowych	Nazwa choroba zawodowej wg wykazu chorób zawodowych	2022	2023	2024
3.1	Pylica płuc – pylica krzemowa	-	1	-
15.1	Guzki głosowe twarde	1	-	-
19.5	Przewlekłe zapalenie nadkłykcia kości ramiennej	-	-	1
20.1	Zespół cieśni w obrębie nadgarstka	-	-	1
26.	Choroby zakaźne lub pasożytnicze - borelioza	-	3	2
OGÓŁEM		1	4	4

Liczba stwierdzonych chorób zawodowych w latach 2022 - 2024

4.3. Interwencje

W 2024 r. rozpatrzono 2 interwencje, obie były niezasadne.

4.4. Działalność kontrolno-represyjna

W 2024 r. nadzorem sanitarnym na obszarze powiatu objęto 190 zakładów zatrudniających 7831 osób. W ramach prowadzonego nadzoru bieżącego przeprowadzono 64 kontrole w 57 zakładach zatrudniających 4689 osób dotyczących głównie przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy w narażeniu na szkodliwe czynniki biologiczne oraz czynniki rakotwórcze lub

mutagenne występujące w środowisku pracy.

W 2024 r. Szpitalny Oddział Ratunkowy Wielospecjalistycznego Szpitala Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim zgłosił podejrzenie zatrucia pracowników substancjami chemicznymi w jednym z zakładów na terenie Kostrzyna nad Odrą. W informacji podano, że na zmianie roboczej pracownicy linii lakierowania zgłosili złe samopoczucie. Jedna pracownica z pierwszej zmiany roboczej po powrocie do domu w związku z pogarszającym się stanem zdrowia w godzinach wieczornych zgłosiła się na Szpitalny Oddział Ratunkowy Wielospecjalistycznego Szpitala Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim, który dokonał zgłoszenia. W toku prowadzonego postępowania wyjaśniającego ustalono, że na pierwszej zmianie roboczej 3 pracowników linii lakierowania zgłosiło złe samopoczucie. Praca na linii została wstrzymana, a pracownicy zostali skierowani do pracy na innych stanowiskach. Po dokonaniu przeglądu technicznego linii na drugiej zmianie roboczej prace wznowiono, pracownicy drugiej jak i następnej zmiany roboczej nie zgłaszali dolegliwości zdrowotnych. Ustalono też, że linia lakierowania została uruchomiona ok. 4 miesiące wcześniej, stosowane mieszaniny chemiczne miały głównie działanie uczulające, jedna mieszanina zaklasyfikowana została jako działająca toksycznie po połyknięciu. Linia lakierowania wyposażona była w ogólną i stanowiskową wentylację mechaniczną. Sam proces lakierowania wykonywany był przez roboty w zamkniętych kabinach. Pomiary stężeń substancji chemicznych wykonane przez pracodawcę po uruchomieniu linii wskazywały na stężenia poniżej 0,1 wartości NDS (Najwyższego Dopuszczalnego Stężenia). Po zdarzeniu pracodawca wezwał serwis producenta w celu dokonania przeglądu i usunięcia ewentualnych usterek. Ponownie przeprowadzone pomiary stężeń substancji chemicznych na stanowiskach pracy wskazały na stężenia poniżej 0,1 wartości NDS. Ze względu na stosowanie substancji chemicznych o działaniu alergizującym oraz na osobniczą wrażliwość na działanie takich substancji zalecono pracodawcy zaciśnięcie współpracy z lekarzem medycyny pracy w celu przeprowadzania dokładniejszej oceny zdolności pracowników do pracy w kontakcie z takimi substancjami.

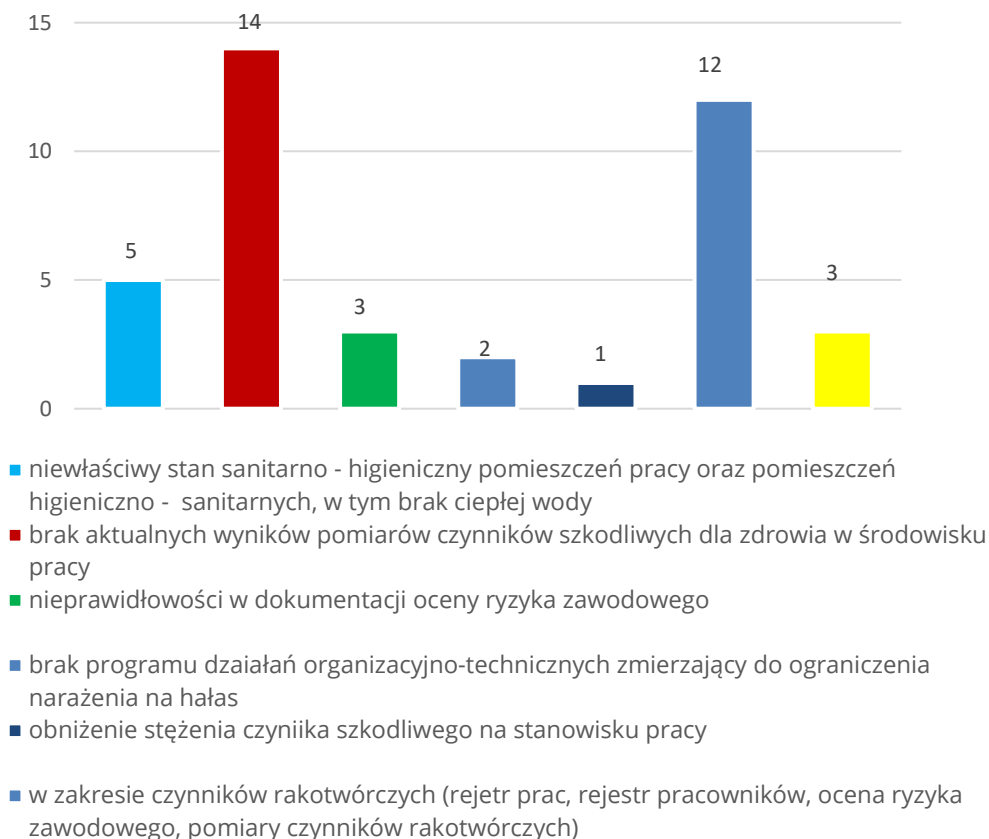
Działania kontrolno-represyjne w latach 2022 – 2024

Działania kontrolno-represyjne	2022	2023	2024
Liczba skontrolowanych zakładów pracy	67	75	57
Liczba zatrudnionych pracowników w zakładach skontrolowanych	4182	2890	4689
Liczba kontroli w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego	70	77	64

Liczba wydanych decyzji	38	33	29
Liczba mandatów i wniosków o ukaranie	0	0	0
Liczba postanowień	0	0	0

W ramach bieżącego nadzoru nad warunkami pracy w związku ze stwierdzeniem uchybień wydano 29 decyzji administracyjnych (2022 r. – 38 decyzji, 2023 r. – 33 decyzje), w tym 16 decyzji nakładających na pracodawców obowiązki usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli, 4 decyzje zmieniające termin wykonania obowiązków nałożonych wcześniejszymi decyzjami, 3 decyzje umarzające postępowania administracyjne (strony postępowania przedstawiły dowody świadczące o usunięciu nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli przed zakończeniem postępowania administracyjnego w sprawie), 2 decyzje stwierdzające wygaśnięcie wcześniej wydanych decyzji, 4 decyzje w postępowaniach dotyczących zgłoszonych podejrzeń chorób zawodowych.

Liczba stwierdzonych w 2024 r. nieprawidłowości/liczba wydanych nakazów nakładających na pracodawców obowiązki ich usunięcia

Podsumowanie

- Najliczniejszą grupę osób narażonych na czynniki rakotwórcze stanowią pracownicy zakładów stolarskich, w których podczas obróbki mechanicznej drewna występuje narażenie na pył drewna oraz pracownicy zakładów produkcji metalowej pracujący na stanowiskach spawaczy-szlifierzy, ślusarzy, gdzie podczas procesu technologicznego (głównie stosowanie szlifierek) występuje narażenie na wolną krzemionkę krystaliczną występującą w pyłe. W 2024 roku ponownie rozszerzono katalog czynników rakotwórczych, dodając substancje o działaniu reprotoksycznym, do grupy tej zaliczany jest tlenek węgla, na który narażeni są spawacze (gazy emitowane podczas procesu spawania) oraz pracownicy narażeni na kontakt ze spalinami silników spalinowych (np. pracownicy warsztatów samochodowych, obsługa magazynów / kierowcy wózków widłowych).
- W roku sprawozdawczym, jak i w latach ubiegłych dominującym czynnikiem szkodliwym dla zdrowia w środowisku pracy występującym w natężeniach przekraczających dopuszczalne normy higieniczne był hałas.

4.5 Nadzór nad środkami zastępczymi

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o *przeciwdziałaniu narkomanii* (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) środek zastępczy to produkt zawierający substancję o działaniu na ośrodkowy układ nerwowy, który może być użyty w takich samych celach jak środek odurzający, substancja psychotropowa lub nowa substancja psychoaktywna. Środki zastępcze mają postać tabletek, proszków, mieszanin ziół, suszu, kadtidełek, czy naklejek tzw. „tatuazy”. Niebezpieczeństwo ich zażywania wynika z faktu, że ich skład chemiczny nie jest znany, może podlegać wahaniom i modyfikacjom. Nigdy nie wiadomo, jak po ich zażyciu zareaguje konkretny organizm.

W 2024 r. nie ujawniono obiektów stacjonarnych wprowadzających do obrotu środki zastępcze.

4.5.1. Dane statystyczne, postępowania administracyjne

Działania PPIS w Gorzowie Wlkp. obejmowały:

- monitoring podejrzeń / zatruc środków zastępczymi zgłaszanych przez placówki oraz powiadamianie LPWIS w Gorzowie Wlkp.,
- współpracę z podmiotami leczniczymi dokonującymi zgłoszeń podejrzeń zatruc / zatruc środkami zastępczymi,
- współpracę z organami ścigania,
- prowadzenie postępowań administracyjnych na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- wprowadzanie i aktualizację danych w Systemie Monitorowania Informacji

o Dopalaczach (SMIOD oraz SMIOD2) - baza danych służąca organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej do monitorowania nadzoru nad środkami zastępczymi w skali kraju.

W 2024 r. nie zgłoszono do tutejszego organu spraw związanych z zatrzymaniem osób posiadających środki zastępcze. W 2024 r. wyegzekwowano 3149 zł z tytułu nałożenia kary pieniężnej.

W zakresie ograniczania dostępności nowych narkotyków w cyberprzestrzeni prowadzony jest monitoring ogólnodostępnych portali społecznościowych (allegro, olx itp.), nie stwierdzono ofert sprzedaży środków zastępczych.

4.5.2. Zgłoszenia podejrzeń / zatruc środków zastępczymi

W 2024 r. podmioty lecznicze zgłosiły 64 przypadki podejrzeń zatruc /zatruc środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi, w 2023 r. zgłoszono 43 przypadki oraz 1 zgon, natomiast w 2022 r. zgłoszono 22 przypadki.

4.5.3. Działalność profilaktyczna (promocja zdrowia)

Przeciwdziałanie narkomanii realizowane było również przez działalność profilaktyczną. Prowadzono szereg działań edukacyjnych, w tym kampanii społecznych, adresowanych do różnych grup docelowych, w szczególności do dzieci, młodzieży i rodziców na temat zagrożeń wynikających z używania tzw. „dopalaczy”. Udział w przeprowadzonych działaniach edukacyjnych wzięło ok. 4000 osób. Działania prowadzone były w ramach realizacji programów edukacyjnych wynikających z własnych zadań, jak również w ramach współpracy z Komendą Miejską Policji w Gorzowie Wlkp.

Przeprowadzono następujące działania:

- 64 zajęcia warsztatowe z młodzieżą szkolną na temat konsekwencji zdrowotnych wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych,
- uruchomiono 20 punktów informacyjnych, które odwiedziło ok. 2500 mieszkańców,
- 68 porad z przedstawicielami placówek nauczania i organizatorami wypoczynków zimowych i letnich dotyczących form i metod pracy działań prozdrowotnych w zakresie substancji psychoaktywnych,
- na stronie internetowej stacji oraz na portalu społecznościowym Facebook zamieszczano na bieżąco informacje popularyzacyjne w tym zakresie.

4.5.4. Podsumowanie

Skutki używania środków zastępczych i substancji psychoaktywnych stanowią szereg problemów dla zdrowia publicznego, dlatego podejmowane są działania kontrolne w przypadku jakichkolwiek podejrzeń związanych z wprowadzaniem ich do obrotu oraz prowadzona jest działalność edukacyjna w tym zakresie.

5. Warunki sanitarne w placówkach wychowania i nauczania

Do zadań **Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży**, należy sprawowanie nadzoru nad warunkami higieny procesów nauczania i wychowania oraz higieny wypoczynku i rekreacji. Zadania realizowane są poprzez: nadzór nad przestrzeganiem przepisów i obowiązujących norm przez szkoły i inne placówki oświatowo-wychowawcze, szkoły wyższe oraz ośrodki wypoczynku dzieci i młodzieży. Zasadniczym działaniem wobec wszystkich nadzorowanych placówek jest eliminowanie z nich czynników zagrażających zdrowiu dzieci i młodzieży oraz zaniedbań w zakresie bezpieczeństwa i higieny.

5.1 Działalność kontrolno – represyjna

W 2024 r. pod nadzorem znajdowało się 74 placówek nauczania i wychowania. Skontrolowano 53 obiektów (4 kluby dziecięce, 8 żłobków, 25 przedszkoli oraz innych form wychowania przedszkolnego, 11 szkół podstawowych, 3 zespoły szkół, 1 placówkę z pobytem całodobowym oraz 1 internat). Pracownicy Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży na terenie powiatu gorzowskiego przeprowadzili łącznie 71 kontroli.

Placówki oświatowo-wychowawcze na terenie powiatu gorzowskiego będące pod nadzorem sanitarnym w latach 2022 – 2024.

Lp.	Rodzaj placówki	Liczba placówek pod nadzorem		
		2022 r.	2023 r.	2024 r.
1.	Żłobki i kluby dziecięce	9	12	12
2.	Przedszkola i inne formy wychowania pozaszkolnego	33	29	26
3.	Szkoły podstawowe	29	29	30
4.	Zespoły szkół	3	3	3
5.	Placówki z pobytem całodobowym	1	1	1
6.	Licea	0	0	0
7.	Szkoły policealne	0	0	0
8.	Ponadpodstawowe szkoły zawodowe	0	0	0
9.	Internaty	1	1	1
10.	Placówki pracy pozaszkolnej	1	1	0
11.	Szkoły wyższe niepubliczne	0	0	0
12.	Poradnie psychologiczno-pedagogiczne	1	1	1
	Łącznie:	78	77	74

W 2024 r. przeprowadzono 71 kontroli stanu sanitarno-higienicznego placówek oświatowych oraz wydano **8** decyzji administracyjnych, w tym:

- **3** nakładające nowe obowiązki dotyczące poprawy stanu sanitarno-higienicznego i technicznego,
- **5** decyzji zmieniających termin wykonania nałożonych obowiązków w latach poprzednich,

W 3 placówkach oświatowo-wychowawczych zakwestionowano stan sanitarno-higieniczny i techniczny, co skutkowało wydaniem decyzji administracyjnych w zakresie:

- **Szkoła Podstawowa w Dąbroszynie** – ciągi komunikacyjne na parterze,
- **Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Lipkach Wielkich** – sale dydaktyczne, pomieszczenia higieniczno – sanitarne;
- **Przedszkole Miejskie nr 4 w Kostrzynie nad Odrą** – schody, drogi dojścia oraz taras;
- **Zespół Edukacyjny w Nowinach Wielkich – Przedszkole Gminne „Na środku świata”** – sprzęt zabawowy na placu zabaw, przedsionek przy głównym wejściu do przedszkola;

Jak wynika z zestawionych danych, problem utrzymania właściwego stanu technicznego występuje nadal w placówkach publicznych. Bieżące i doraźne prace remontowe nie rozwiązują powyższego problemu. Natomiast wykonywanie kompleksowych modernizacji wynikających również z realizacji decyzji administracyjnych wymaga zabezpieczenia dostatecznej ilości środków finansowych.

W 2024 r. wpłynęły 3 wnioski o prolongatę terminu, po ich rozpatrzeniu zmieniono decyzjami (5) terminy wykonania obowiązków (2022 r. – 2, 2023 r. – 1).

Obowiązki określone w decyzjach PPIS w Gorzowie Wlkp. są sukcesywnie realizowane we wszystkich placówkach oświatowo- wychowawczych na terenie powiatu gorzowskiego,

w których zostały stwierdzone nieprawidłowości.

W tabeli przedstawiono pozostające do wykonania obowiązki poprawy stanu sanitarno – higienicznego i technicznego w placówkach oświatowo – wychowawczych.

Aktualne obowiązki wynikające z wystawionych w 2024 r. decyzji administracyjnych.

Lp.	Nazwa placówki	Poprawa stanu sanitarno-higienicznego, technicznego	Data wydania pierwszej decyzji / ostatni nowy termin realizacji	Liczba udzielonych prolongat
1.	Szkoła Podstawowa w Dąbroszynie, Dąbroszyn 22, 66-460 Witnica	1. ścian w ciągu komunikacyjnym na parterze oraz I piętrze budynku szkoły.	6.06.2024 r. / 31.08.2025 r.	0
2.	Przedszkole Miejskie nr 4 „Bajka”, ul. Czereśniowa 8, 66-470 Kostrzyn nad Odrą	1. schody oraz znajdujący się na nich podjazd dla wózków, prowadzący do głównego wejścia do przedszkola oraz wejścia do grupy 5-latków oraz 3-latków oraz 6-latków 3. drogę dojścia wyłożoną płytami chodnikowymi, znajdującą się przed budynkiem przedszkola, prowadzącą do dwóch wejść do budynku przedszkola. 4. tarasy oraz mury boczne tarasów znajdujące się w tylnej części budynku przedszkola.	19.02.2024 r. / 31.12.2024 r. obowiązki zrealizowane w całości	0
3.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w	1. ścian oraz podłóg w świetlicy 2. sufit w	8.07.2024 r. / 31.08.2025 r.	0

	Lipkach Wielkich ul. Szosowa 109 66-431 Santok	pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym nr 108, 109 3. podłogę w pomieszczeniu dydaktycznym nr 113, 116, 117	oraz 31.12.2025	
--	--	--	-------------------------------	--

Prolongowane obowiązki wynikające z wystawionych w latach poprzednich decyzji administracyjnych.

1.	Szkoła Podstawowa w Lubczynie	1. Podłogę w sali dydaktycznej nr 11. 2. Ściany i sufit w sali dydaktycznej nr 11 3. Podłogę w sali dydaktycznej nr 13.	6.12.2022 r. / 29.08.2025 r.	2
2.	Szkoła Podstawowa w Jeninie	1. Ściany oraz sufit w ciągu komunikacyjnym (korytarz przy salach dydaktycznych nr 11– 13) zlokalizowanym na parterze budynku szkoły. 2. Ściany oraz sufit w korytarzu, a także holu w sąsiedztwie sal dydaktycznych nr 35–43 na I piętrze budynku szkoły 3. Ściany oraz sufit w klatkach schodowych łączących część podpiwniczoną z parterem oraz parter z I piętrzem budynku szkoły. 4. Ściany w ciągu	6.12.2022 r. / 29.08.2025 r.	2

		komunikacyjnym (korytarz) zlokalizowanym w podpiwniczeniu przy salach dydaktycznych od nr 10 do nr 2. 5. Ściany w sali dydaktycznej nr 10 zlokalizowanej w podpiwniczeniu. 6. Ściany oraz sufit w sali dydaktycznej nr 36 zlokalizowanej na I piętrze budynku szkoły.		
3.	Zespół Edukacyjny w Nowinach Wielkich, Przedszkole Gminne "Na środku świata", ul. Wiejska 15, 66-460 Witnica	1. drewniany sprzęt zabawowy na placu zabaw, 2. szybę, drzwi oraz ściany w przedsionku przy głównym wejściu do budynku	5.12.2023/31.12.2024	1

5.2.1. Profilaktyczna opieka zdrowotna nad uczniami

Przedmiotem czynności kontrolnych w analizowanym roku była również ocena warunków realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej wśród uczniów. Skontrolowano 14 szkół, z czego 10 posiada szkolny gabinet profilaktycznej opieki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Pielęgniarka dostępna jest dla uczniów średnio trzy razy w tygodniu przez 3 – 4 godziny.

5.3. Ocena w zakresie higieny procesu nauczania oraz warunki ergonomiczne stanowiska pracy

Jednym z istotnych elementów higieny procesów nauczania jest właściwy dobór mebli edukacyjnych do wymogów ergonomii oraz spełnienia wymagań dobrej ich jakości i zapewnienie bezpieczeństwa ich użytkowania.

W 2024 r. przeprowadzono kontrole pod kątem przestrzegania przepisów określających wymogi, jakie muszą spełniać meble oraz sprzęt sportowy używany w szkołach i przedszkolach. Wymagania te precyzuje rozporządzenie Ministra Edukacji

Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1604). W myśl § 9 ust. 3 ww. rozporządzenia, szkoły i placówki mają obowiązek nabywania wyposażenia posiadającego odpowiednie atesty lub certyfikaty potwierdzające, że wyrób jest dobrej jakości i zapewnia bezpieczeństwo jego użytkowania. Wśród wyrobów, które są objęte tym wymogiem znajdują się m.in.: meble szkolne i przedszkolne (krzesła, ławki, stoliki, biurka), urządzenia sportowe stanowiące wyposażenie sal gimnastycznych, boisk sportowych.

Mając na uwadze powyższe, przedmiotem kontroli przeprowadzonych w 33 obiektach (26 przedszkolach/innych formach wychowania przedszkolnego, 6 szkołach podstawowych, oraz 1 zespole szkół) było zebranie danych dotyczących wyposażenia w meble oraz sprzęt posiadający stosowne certyfikaty potwierdzające bezpieczeństwo ich zastosowania w placówkach oświatowych.

Ponadto przedmiotem kontroli w 2024 r. w szkołach podstawowych oraz publicznych i niepublicznych przedszkolach była ocena realizacji obowiązku dostosowania mebli szkolnych do wymiarów uczniów (zgodnie z normą PN-EN 1729-1:2016-02). Dostosowane do wymagań ergonomii meble edukacyjne mają istotny wpływ na postawę ciała ucznia, a tym samym na jego zdrowie. Istotne znaczenie ma tutaj zapobieganie powstawaniu lub pogłębianiu się wad postawy oraz właściwe funkcjonowanie narządów wewnętrznych. W użytkowaniu stołów i krzeseł niezmiernie istotne jest dostosowanie funkcjonalnych parametrów mebli do antropometrycznych wymiarów dzieci i młodzieży. Oceny dostosowania dokonano w 12 przedszkolach wśród 39 oddziałów (770 dzieci) oraz w 2 szkołach podstawowych wśród 6 oddziałów (106 uczniów). Nieprawidłowości nie stwierdzono.

W ramach Polskiego święta ustanowionego przez Minister Edukacji Annę Zalewską w 2018 roku, które ma na celu zwrócenie szczególnej uwagi na problem ciężkich tornistrów uczniów polskich szkół. W październiku pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp. podjęli działania profilaktyczne w Szkole Podstawowej w Jenińcu. Poza sprawdzeniem, ile ważą tornistry, prowadzona była akcja informacyjna na temat prawidłowego ich pakowania oraz możliwości pozostawienia w szkole podręczników i przyborów szkolnych.

Szkoła Podstawowa w Jenińcu - analizy obciążenia uczniów tornistrami/plecakami przeprowadzono wśród **32 uczniów**.

Do oceny niezbędne były dwa pomiary: jeden to pomiar ciężaru ciała ucznia, drugi pomiar jego spakowanego tornistra/plecaka. Następnie obliczano normy obciążenia ciała ciężarem tornistra: niską, tj. 10% oraz 15% jako wysoką.

Wyniki:

Pomiarami objęto 32 uczniów z 4 oddziałów. Uzyskane wyniki przedstawiono w poniższej tabeli.

Norma	Liczba uczniów	% wszystkich przebadanych uczniów
10 %	12	38 %
15 %	10	32 %
powyżej 15 %	10	32 %
SUMA	32	100%

Najcięższy plecak miał uczeń klasy IV ważący 7,3 kg, co stanowiło 24,3% masy ciała ucznia.

5.3.1. Organizacja pracy uczniów pod kątem tworzenia rozkładów zajęć

Ocenę rozkładu zajęć lekcyjnych pod kątem równomiernego obciążenia uczniów zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia oraz zróżnicowania zajęć w każdym dniu, z uwzględnieniem psychofizycznych możliwości uczniów do wysiłku umysłowego w ciągu dnia przeprowadzono w 4 szkołach podstawowych w 16 oddziałach oraz w 3 zespołach szkół w 9. Nie odnotowano nieprawidłowości w tym zakresie, podobnie jak w latach 2022 – 2023.

5.4. Dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach.

Podobnie jak w roku ubiegłym, dożywianie uczniów prowadzono w 10 szkołach. Posiłki w formie cateringu zapewnia:

- 1) Szkoła Podstawowa w Jenińcu,
- 2) Szkoła Podstawowa w Lubczynie,

Własny blok żywienia zapewnia:

- 1) Szkoła Podstawowa w Ściechowie,
- 2) Szkoła Podstawowa w Bogdańcu,
- 3) Szkoła Podstawowa nr 4 w Kostrzynie nad Odrą,

- 4) Szkoła Podstawowa w Jeninie,
- 5) Zespół Szkolno – Przedszkolny w Lipkach Wielkich,
- 6) Szkoła Podstawowa nr 1 w Witnicy
- 7) Szkoła Podstawowa w Dąbroszynie
- 8) Szkoła Podstawowa w Kamieniu Wielkim

Dożywianie uczniów organizowane jest w 10 szkołach w formie obiadów jednodaniowych lub dwudaniowych. Uczniowie spożywali posiłki w stołówkach szkolnych, w których były zapewnione bezpieczne i higieniczne warunki. W 2024 r. z dożywiania, w **10** skontrolowanych szkołach skorzystało łącznie **733** uczniów spośród **1919** pobierających naukę tj. ok. **38 %**. Posiłki obiadowe dofinansowano dla **79** uczniów.

5.5. Warunki wypoczynku dzieci i młodzieży.

W ramach nadzoru nad miejscami wypoczynku dzieci i młodzieży przeprowadzono 9 kontroli miejsc wypoczynku zimowego i 6 kontroli miejsc wypoczynku letniego. W miejscach tych wypoczywało łącznie 520 dzieci i młodzieży (zima – 168, lato – 352), którym zapewniono bezpieczne i higieniczne warunki pobytu. Podczas kontroli nie stwierdzono zaniedbań sanitarno – higienicznych, nie nałożono mandatów, nie wydano decyzji. Nadzór nad placówkami wypoczynku prowadzony był we współpracy z funkcjonariuszami Komendy Miejskiej Policji w Gorzowie Wlkp. oraz Państwowej Straży Pożarnej w Gorzowie Wlkp.

5.6. Interwencje

W roku 2024 rozpatrzono **7 interwencji** w placówkach oświatowo-wychowawczych na terenie powiatu gorzowskiego (**5 zasadnych oraz 2 niezasadne**):

- 1) **Przedszkole Miejskie nr 4 „Bajka”, ul. Osiedlowa 8, 66-470 Kostrzyn nad Odrą** – niewłaściwe warunki sanitarno-higieniczne w pomieszczeniach przedszkola – **zasadna**;
- 2) **Zespół Szkół im. Marii Skłodowskiej-Curie w Kostrzynie nad Odrą, ul. Komisji Edukacji Narodowej 2, 66-470 Kostrzyn nad Odrą** - niewłaściwa dostępność do urządzeń sanitarnych w pomieszczeniach higieniczno - sanitarnych w szkole – **niezasadna**;
- 3) **Przedszkole w Lubiszynie - Oddziały Zamiejscowe w Baczynie** - Niewłaściwe warunki higieniczno - sanitarne w pomieszczeniach przedszkola (brak bezpośredniego dostępu do światła naturalnego w jednej z sal zajęciowych) – **zasadna**;
- 4) **Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Cztery Pory Roku”, ul. Klonowa 24, 66-470 Kostrzyn nad Odrą** - Niewłaściwe warunki higieniczno – sanitarne w pomieszczeniach punktu (zanieczyszczenia przez psa) – **niezasadna**;
- 5) **Szkoła Podstawowa w Janczewie, ul. Główna 59, 66-431 Santok** - brak osłon

zabezpieczających kaloryfery w ciągu komunikacyjnym – **zasadna**;

- 6) **Zespół Szkolno - Przedszkolny w Santoku**, ul. Gralewska 9, 66-431 Santok - niewłaściwa temperatura w pomieszczeniach obiektu – **zasadna**;
- 7) **Przedszkole w Lubiszynie - Oddziały Zamiejscowe w Baczynie**, ul. Gorzowska 64, 66-433 Lubiszyn – Przypadek wystąpienia zakażenia WZW typu A – **zasadna**;

Podsumowanie:

- Przekazywane środki finansowe przez organy założycielskie na rzecz placówek pozwalają na realizację obowiązków określonych w decyzjach Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp.
- Jak wynika z danych dotyczących dożywiania uczniów co roku liczba posiłków refundowanych znacząco maleje.
- Nie stwierdzono nieprawidłowości oceniając rozkład zajęć lekcyjnych w placówkach pod kątem równomiernego obciążenia uczniów zajęciami.
- Czynności kontrolne w publicznych i niepublicznych przedszkolach oraz szkołach podstawowych wykazały prawidłowe dostosowania mebli szkolnych do wymagań ergonomii uczniów.

6. Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

Zadania wykonywane w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego posiadają charakter prewencyjny, mający na celu ochronę zdrowia ludzi przebywających zarówno w obszarze, jak i w sąsiedztwie planowanych przedsięwzięć. Działania te polegają na kontroli przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych w procesach planowania przestrzennego, projektowania inwestycji ich realizacji oraz przekazywania do użytkowania, zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami.

Realizując ustawowe obowiązki i zadania w zakresie zdrowia publicznego na etapie uzgadniania projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz opiniowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego szczególną uwagę zwracano na sposób zaopatrzenia terenów w infrastrukturę techniczną, z uwzględnieniem zaopatrzenia w wodę, odprowadzania ścieków, składowania odpadów, zaopatrzenia w ciepło i energię elektryczną. W prawidłowym zagospodarowaniu przestrzennym miast i gmin istotne było w szczególności zabezpieczenie miejsc zamieszkania ludzi przed uciążliwym oddziaływaniem inwestycji w zakresie: emisji hałasu, emisji zanieczyszczeń do powietrza, w tym substancji odorowych, emisji odpadów, a także przed oddziaływaniem na wody powierzchniowe i podziemne.

W ramach oceny oddziaływania na środowisko szczegółowej analizie poddawano bezpośredni i pośredni wpływ danego przedsięwzięcia na zdrowie i warunki życia ludzi mieszkających w sąsiedztwie planowanych inwestycji oraz sposoby zapobiegania i zmniejszania negatywnego oddziaływania tych przedsięwzięć na środowisko. Oddziaływanie na zdrowie ludzi wiąże się przede wszystkim z odległością inwestycji od zabudowy mieszkaniowej oraz jej wpływu w zakresie emisji hałasu i drgań, zanieczyszczeń powietrza (w tym występowania odorów), wody i gleby.

Podczas opiniowania projektów budowlanych i technologicznych kontrolowano w przyjętych rozwiązaniach projektowych spełnienie wymagań higienicznych i zdrowotnych, w tym wymagań techniczno-budowlanych, w miejscach pobytu ludzi odpowiednie warunki pracy dla osób zatrudnionych w zakładzie pracy, np. organizację stanowisk pracy, zastosowanie bezpiecznych dla zdrowia materiałów. Ponadto zwracano szczególną uwagę na zapewnienie prawidłowych ciągów technologicznych i układu funkcjonalnego pomieszczeń, właściwego oświetlenia i wysokości pomieszczeń, skutecznej wentylacji i ogrzewania pomieszczeń.

W 2024 r. przeprowadzono na terenie powiatu 23 kontrole sanitarno-techniczne, wydano 120 opinii sanitarnych. Nie bez znaczenia w skali całego roku pozostaje ilość wpływających do tutejszego Organu wniosków o uzgodnienie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz lokalizacji inwestycji celu publicznego z terenu miasta Gorzowa Wielkopolskiego oraz Powiatu Gorzowskiego. PPIS w Gorzowie Wlkp. w związku z powyższym wydał 72 postanowienia w sprawie uzgodnienia pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych projektu

decyzji o warunkach zabudowy, w tym 4 negatywne. Pozostałe wnioski zostały załatwione w trybie „milczącej zgody”, zgodnie z art. 53 pkt 5 i art. 64 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024r., poz. 1130.).

Ponadto wydano 12 opinii sanitarnych w przedmiocie stwierdzenia obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Najwięcej spraw związanych było z budową farm fotowoltaicznych, na uwagę zasługują również inwestycje polegające na realizacji dużych osiedli domów jednorodzinnych.

W 6 przypadkach stwierdzono potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla inwestycji polegających na:

1. Rozbudowie zakładu o halę produkcyjno-magazynową z funkcją lakierni wraz z częścią socjalno-biurową i niezbędną infrastrukturą wraz z przeniesieniem części produkcji, przy ul. Belgijskiej 5 w Kostrzynie nad Odrą;
2. Modernizacji instalacji energetycznego spalania paliw na działce o nr 321/50 obręb Różanki;
3. Budowie pięćdziesięciu sześciu budynków mieszkalnych jednorodzinnych na działkach o nr ewid. 498/1 498/2 498/3 498/4 498/5 498/6 498/7 498/8 498/9 498/10 498/11 498/12 498/13 498/14 498/15 498/16 obręb Deszczno;
4. Budowie 24 budynków mieszkalnych nr ewid. 766/2, 766/3 i 766/4 obręb Białczyk, gmina Witnica;
5. Budowie do 300 budynków mieszkalnych jednorodzinnych oraz do 20 budynków czterorodzinnych w zabudowie szeregowej na działce o nr ewid. 441, obręb Dąbroszyn
6. Budowie dziewięćdziesięciu budynków mieszkalnych jednorodzinnych na działce o nr ewid. 166/2 167 236/1, obręb Mościce.

Ponadto wydano 2 opinie negatywne przed wydaniem przez właściwy organ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć polegających na:

1. Budowie obiektu inwentarskiego do tuczu brojlera kurzego na działce nr 53, obręb Glinik, gmina Deszczno, powiat gorzowski, woj. Lubuskie;
 2. Budowie obory wolnostojącej wraz z infrastrukturą techniczną i zagospodarowaniem terenu na działce, o nr ewid 64, obręb - Jeniniec, gmina Bogdaniec,
- z uwagi na uciążliwość związaną z emisją substancji odorotwórczych, w szczególności dla mieszkańców budynków mieszkalnych usytuowanych w bardzo bliskiej odległości od inwestycji.

W 2024 r. przeprowadzono 20 kontroli oraz wydano 18 opinii sanitarnych dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego na podstawie art. 56 Prawa Budowlanego. W dwóch przypadkach stwierdzono, że obiekt wykonano niezgodnie z projektem budowlanym i obowiązującymi przepisami, m.in w zakresie: wentylacji, niezgodności funkcji obiektu budowlanego z jego przeznaczeniem.

W dziedzinie planowania przestrzennego zaopiniowano 4 projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym w 2 przypadkach negatywnie z uwagi na

niewskazanie rodzaju usług, bądź nieograniczenie ich jedynie do usług nieuciążliwych, oraz braku wyznaczonej strefy sanitarnej dla cmentarza.

Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w latach 2022 - 2024r.

L.p.	TEMAT	2022 r.	2023 r.	2024 r.
1.	Ilość wydanych opinii o projektach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin wraz z prognozą oddziaływania na środowisko	4	6	4
2.	Ilość wydanych opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	2	4	5
3.	Ilość wydanych opinii sanitarnych dot. konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko	49	33	12
4.	Ilość uzgodnionych dokumentacji projektowych	0	1	2
5.	Ilość wydanych decyzji w sprawie zastosowania rozwiązań innych niż określone w obowiązujących przepisach prawnych, w tym w zakresie warunków technicznych	0	0	1
6.	Ilość opinii dotyczących spełnienia wymagań sanitarnych w obiektach użyteczności publicznej	1	3	4
7.	Ilość wydanych postanowień w sprawie uzgodnienia pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych projektu decyzji o warunkach zabudowy	0	13	72
8.	Ilość wydanych opinii sanitarnych dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego na podstawie art. 56 Prawa Budowlanego	9	30	20
Ilość wydanych opinii ogółem		65	90	120
1.	Ilość kontroli w związku z przekazaniem do użytkowania obiektów budowlanych	9	27	18

2.	Ilość kontroli w obiektach użyteczności publicznej	1	0	5
3.	Inne kontrole i wizje lokalne	1	0	0
Ilość przeprowadzonych kontroli (wizji lokalnych) ogółem		11	27	23

Podsumowanie:

- W zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, w związku z planowanymi i oddawanymi do użytkowania inwestycjami, na terenie powiatu gorzowskiego nie stwierdzono bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi.
- Na podstawie przeprowadzonych kontroli obiektów w związku z ich przekazaniem do użytkowania stwierdzono, że w większości przypadków obiekty zostały wykonane zgodnie z projektem budowlanym oraz z przepisami prawa.
- Ilość przeprowadzonych kontroli oraz wydanych opinii uzależniona jest od liczby wpływających wniosków o wydanie opinii sanitarnych oraz zawiadomień o zakończeniu budowy i zamiarze przystąpienia do użytkowania obiektu.
- Na przestrzeni 3 lat ilość kontroli oraz wydanych opinii sanitarnych dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego na podstawie art. 56 Prawa Budowlanego znacznie się zwiększyła, co wynika z faktu iż w 2021 r. oraz 2022 r. działania inspekcji sanitarnej ukierunkowane były głównie na działania związane ze zwalczaniem COVID-19.

7. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia

Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej do zakresu działania organów Inspekcji Sanitarnej należy m. in. koordynacja i nadzór działalności oświatowo- zdrowotnej w celu kształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych. Działania te realizowane były w 2024 r. w oparciu o wytyczne Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wielkopolskim, założenia Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 oraz sytuację epidemiologiczną powiatu gorzowskiego.

Zasadnicze kierunki działań w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej obejmowały:

- kontynuację i wdrażanie programów profilaktyczno-edukacyjnych o zasięgu ogólnopolskim, wojewódzkim i lokalnym,
- wspieranie realizatorów programów edukacyjnych poprzez: organizowanie szkoleń, udzielanie pomocy merytorycznej oraz udostępnianie materiałów edukacyjnych,
- współpracę z samorządami lokalnymi, instytucjami,
- upowszechnianie realizowanej problematyki prozdrowotnej w lokalnych środkach masowego przekazu,
- monitorowanie i ewaluację realizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych.

W celu umacniania zdrowia mieszkańców powiatu gorzowskiego oraz kształtowania ich właściwych zachowań prozdrowotnych, zagadnienia problemowe dotyczyły:

- profilaktyki uzależnień, ze szczególnym uwzględnieniem zdrowotnych następstw palenia tytoniu oraz zażywania środków nieznanego pochodzenia, tzw. „dopalaczy”,
- profilaktyki nadwagi i otyłości poprzez promowanie zbilansowanej diety i aktywności fizycznej,
- zapobiegania nowotworom,
- profilaktyki chorób zakaźnych,

Działalnością oświatowo – zdrowotną objęto placówki nauczania i wychowania. W tym celu przeprowadzono 36 wizytacji, 113 porad 45 zajęć edukacyjnych (warsztaty, prelekcje, wykłady, szkolenia) dla 1380 dzieci i młodzieży szkolnej oraz kadry pedagogicznej. W ramach współpracy z Komendą Miejską Policji w Gorzowie Wlkp. oraz Komendą Miejską Straży Pożarnej w Gorzowie Wlkp. przeprowadzono 11 spotkań profilaktycznych obejmując działaniami edukacyjnymi 520 osób uczestniczących w zorganizowanym wypoczynku zimowym i letnim na terenie powiatu gorzowskiego. Podejmowane przedsięwzięcia prozdrowotne dotyczyły bezpiecznego i zdrowego wypoczyniania. Dystrybuowano tematyczne materiały edukacyjne. Dodatkowo, na bieżąco opracowywano prezentacje multimedialne, opracowywano ulotki informacyjno

– edukacyjne, dystrybuowano materiały edukacyjne, zamieszczano komunikaty na stronie internetowej oraz portalu społecznościowym Facebook.

PROFILAKTYKA WAD POSTAWY

Na terenie powiatu gorzowskiego w październiku 2024 r. prowadzono działania edukacyjne dotyczące profilaktyki wad postawy wśród dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wielkopolskim dokonywali pomiarów ciężkości tornistrów oraz edukowali w zakresie profilaktyki chorób narządów ruchu. Zwracano szczególną uwagę na istniejący problem przeciążonych plecaków, a także konieczność dbania o właściwą postawę ciała w okresie adolescencji.

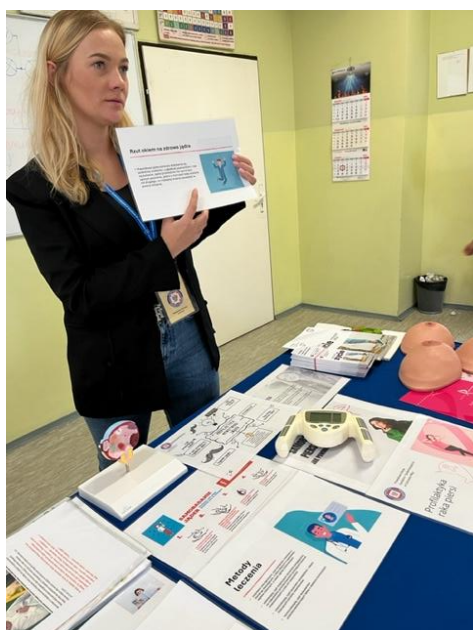

PROFILAKTYKA CHOROÓB NOWOTWOROWYCH

W roku 2024 prowadzono działania edukacyjne dotyczące profilaktyki nowotworowej. Wiodącym założeniem organizowanych przedsięwzięć prozdrowotnych było upowszechnienie wiedzy na temat profilaktyki, wczesnego rozpoznawania nowotworów oraz utrwalenie wiedzy dotyczącej konieczności wykonywania regularnej samokontroli. Forma krzewienia wiedzy opierała się na nauczaniu teoretycznym i praktycznym. Wygłaszane były wykłady, prelekcje, przeprowadzane zajęcia warsztatowe, szkolenia, uruchamiane punkty informacyjno - edukacyjne połączone z dystrybucją tematycznych materiałów w zakresie problematyki raka piersi i raka jąder, udzielano instruktażu samobadania na fantomie piersi oraz jąder.

PROFILAKTYKA HIV/AIDS

W ramach realizacji Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS podejmowano działania edukacyjne na terenie powiatu gorzowskiego m.in. udzielano porad metodycznych dla koordynatorów programowych oraz przedstawicieli placówek nauczania i wychowania. Podczas ww. spotkań poruszano tematykę związaną z profilaktyką HIV/AIDS, drogach zakażenia, sposobach zapobiegania oraz różnic między HIV a AIDS. Systematycznie prowadzono kontrole działalności oświatowo-zdrowotnej promocji zdrowia, monitorując przebieg realizacji ww. programu w placówkach nauczania i wychowania realizujących Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS. Systematycznie dystrybuowano tematyczne materiały edukacyjne.

DZIAŁANIA NA RZECZ PROMOCJI AKTYWNOŚCI FIZYCZNEJ I ZDROWEGO ODŻYWIANIA

Działania prowadzone na rzecz promocji aktywności fizycznej i zdrowego odżywiania miały na celu utrwalenie podstawowych zasad zdrowego stylu życia, a także promowaniu założeń Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego „Trzymaj Formę” pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wielkopolskim przekazywali informacje, które miały za zadanie kształtować nawyki prozdrowotne wśród dzieci i młodzieży szkolnej przez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety. Młodzież biorąca udział w organizowanych zajęciach, została edukowana w temacie norm żywieniowych, zasad przechowywania żywności. Przedstawiono różnorodne formy aktywnego spędzania czasu wolnego sprzyjającego zdrowiu, alternatywnego w stosunku do zażywania substancji psychoaktywnych i podejmowania zachowań ryzykownych w tym spożywania energetyków, palenia e-papierosów, zażywania środków nieznanego pochodzenia. Uruchomiono m.in. „Strefę Zdrowia” podczas Turnieju Tenisa Stołowego w Bogdańcu pod hasłem „Wybierz sport – nie używki”. Celem było promowanie zdrowego stylu życia i profilaktyki zdrowotnej. Jedną z głównych atrakcji był przygotowany sprawnościowy tor przeszkód. Dla osób chętnych prowadzono analizę wagi, wzrostu, wyliczano BMI oraz sprawdzano poziom tkanki tłuszczowej.

PROFILAKTYKA HPV

Działania prozdrowotne w ramach profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) dotyczyły organizacji spotkań edukacyjnych mających na celu podniesienie świadomości młodzieży na temat profilaktyki nowotworu raka szyjki macicy oraz podstawowych informacji dotyczących wirusa HPV. M.in. w Szkole Podstawowej nr 2 w Kostrzynie nad Odrą odbyły się zajęcia edukacyjne zorganizowane przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wielkopolskim. W zajęciach wzięli udział uczniowie klas VI-VIII. Spotkanie miało na celu podniesienie świadomości młodzieży na temat wirusa HPV, jego potencjalnych skutków zdrowotnych oraz znaczenia szczepień w zapobieganiu chorobom nowotworowym, w tym rakowi szyjki macicy. Podczas ww. zajęć omówiono podstawowe informacje o wirusie HPV, sposobach zakażenia, czynnikach ryzyka oraz chorobach, które wirus ten może wywoływać, zapoznano uczniów z korzyściami wynikającymi z profilaktyki, w tym szczepień ochronnych przeciw HPV. Tego samego dnia, w ramach realizacji programu szczepień ochronnych, na terenie szkoły odbyła się akcja szczepień przeciwko wirusowi HPV. Proces szczepienia został zorganizowany w porozumieniu z dyrekcją szkoły, oraz podmiotem medycznym z terenu Kostrzyna nad Odrą, nad jego prawidłowym przebiegiem czuwali pracownicy sanepidu.

PROFILALTYKA WZW

W ramach działań profilaktycznych poświęconych tematyce WZW tj. wirusowego zapalenia wątroby organizowano spotkania profilaktyczne oraz punkty informacyjno – edukacyjne „Strefy Zdrowia”. Ww. czynności miały na celu zwiększenie świadomości młodzieży oraz kadry pedagogicznej na temat zagrożeń związanych z zakażeniem WZW, szczególnie w kontekście korzystania z usług salonów fryzjerskich i kosmetycznych. Spotkania rozpoczynały się od omówienia podstawowych informacji na temat wirusowego zapalenia wątroby, w tym różnic między typami A, B i C.

DZIAŁANIA DOTYCZĄCE KONIECZNOŚCI PRZESTRZEGANIA PODSTAWOWYCH ZASAD HIGIENY OSOBISTEJ

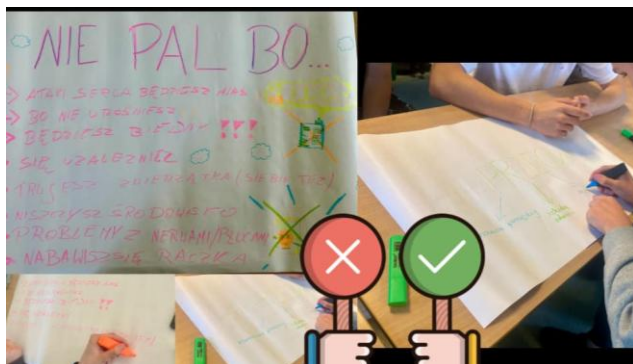
Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wielkopolskim podjęli szereg działań dotyczących promowania i przestrzegania podstawowych zasad higieny. Systematycznie edukowano dzieci w wieku przedszkolnym oraz szkolnym przekazując informacje dotyczące profilaktyki wszawicy. Podczas odbywających się spotkań przedkładano oraz omówiono karty informacyjne dotyczące podstawowych zasad higieny. Dzieci poznawały technikę prawidłowego mycia rąk, wraz z instrukcją i pokazem mycia dłoni, natomiast za pomocą urządzenia z lampą UV przeprowadzono doświadczenie obrazujące czystość rąk.

PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ

Na terenie powiatu gorzowskiego prowadzono działania mające na celu ograniczenie zdrowotnych następstw palenia tytoniu oraz przedstawiano konsekwencje zdrowotne wynikające z zażywania środków psychoaktywnych. Podczas odbywających się wizytacji na terenie placówek nauczania i wychowania kontrolowano przestrzeganie zakazu palenia tytoniu. Sprawdzano, czy znak zakazu widnieje w widocznym miejscu na terenie placówki. Organizowano spotkania edukacyjne podczas, których omawiano konsekwencje zdrowotne palenia e-papierosów oraz papierosów tradycyjnych, przedstawiano konsekwencje zdrowotne, społeczne, prawne zażywania substancji psychoaktywnych w tym środków nieznanego pochodzenia.

Majowa i jesienna edukacyjna kampania antytytoniowa
DEBATY PROFILAKTYCZNE/HAPPENING/
AKCJA EDUKACYJNA „ZAMIAST BUSZKA ZJEDŹ **JABUSZKA”**

VII Gorzowski Tydzień Seniora

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna włączyła się w obchody VII Gorzowskiego Tygodnia Seniora. Wygłoszono wykład dotyczący zasad zdrowego odżywiania oraz suplementów w diecie. Zorganizowano również Strefę Zdrowia – punkt informacyjno-edukacyjny.

**KSZTAŁTOWANIE ŚWIADOMOŚCI PROFILAKTYCZNEJ
wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych
- zajęcia edukacyjne, punkty informacyjno - edukacyjne PIKNIKI ZDROWIA-**

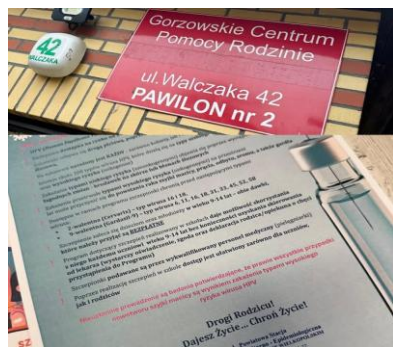

#RÓŻOWYPAŹDZIERNIK

BĄDŹ SZYBSZA NIŻ RAK

PROFILAKTYKA CHOROÓB ZAKAŻNYCH I PROMOCJA SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH

ZDROWO JEM, WIĘCEJ WIEM.

Mali „Promotorzy Zdrowia” doskonale znają zasady zdrowego i racjonalnego odżywiania, wiedzą dlaczego trzeba myć ręce, kiedy to robić koniecznie i jak myć ręce właściwie!

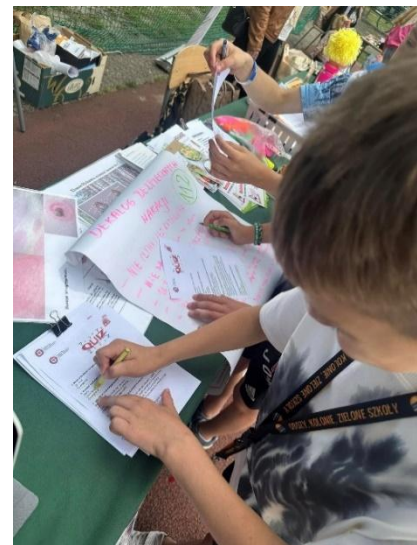
AKTYWNIE I ZDROWO - [#TRZYMAJFORMĘ](#)

PIKNIKI ZDROWIA I PROFILAKTYKI

Wszyscy łączyliśmy siły mając wspólny kierunek - ZDROWIE!

KARTKI Z KALENDARZA

celem jest promocja zdrowego stylu życia i motywowaniem nas do zdrowych nawyków.

JESIENNA KRAINA ZDROWIA

- z nową pigułką wiedzy trafiliśmy do najmłodszych mieszkańców Miasta Gorzowa Wlkp.

Tym razem wybraliśmy się na wyprawę do Krainy Zdrowia gdzie dowiedzieliśmy się jak dbać o ZDROWIE poznając zasady zdrowego stylu życia.

ŚWIATOWY DZIEŃ HIGIENY RĄK

- dbajmy o siebie i innych, jednoczymy siły dla bezpieczeństwa zdrowotnego - myjmy ręce!

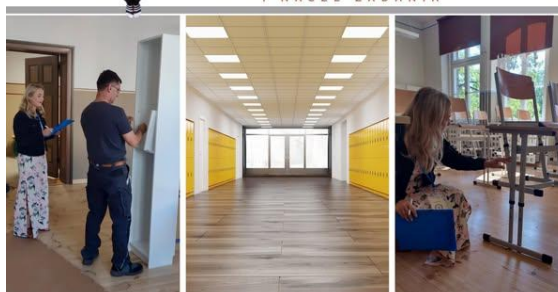
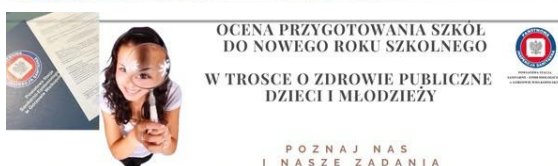
Akcja edukacyjna #ŚMIECIOBRANIE

Liczba odpadów pozostawionych w Polskich lasach niestety nie maleje, dlatego uczestnicząc w [#grzybobraniu](#) podjęliśmy wyzwanie [#śmieciobrania](#). Uwalniamy naturę ze śmieci, dajemy dobry przykład i inspirujemy innych do działania!

AKCJA EDUKACYJNA #POD OKIEM SANEPIDU czyli kontrolujemy i edukujemy

Akcja edukacyjna #BEZPIECZNE GRZYBOBRANIE

NOCNY SZLAK KULINARNY

Gorzowianie chcą się ZDROWO ODŻYWIAĆ - w roli głównej, tym razem G R U S Z K A podczas Nocnego Szlaku Kulinarnego.

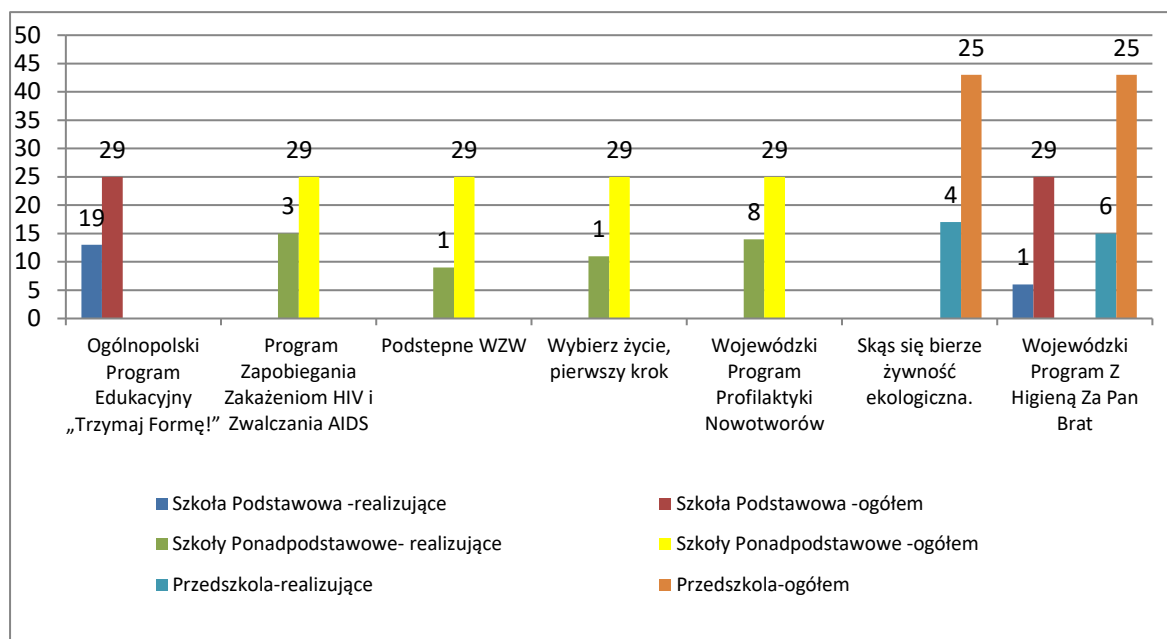
Dołączyliśmy i MY, ku zdrowym nawykom żywieniowym.

DEKALOG BEZPIECZNYCH I ZDROWYCH WAKACJI.

Liczba placówek realizujących programy prozdrowotne w 2024 r.

Placówki oświatowo-zdrowotne, które nie przystąpiły aktywnie do realizacji proponowanych programów prozdrowotnych na bieżąco, w ciągu całego roku szkolnego wdrażają tematykę promowania zdrowego stylu życia.